

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

17 maart 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het functioneren en opstarten van lokale radio's
Met redenen omklede moties

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het beleid van de VRT inzake themakanalen
Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Stefaan De Clerck tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de aanstellingsprocedure voor de nieuwe Vlaamse Bouwmeester

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de houding van de Europese Commissie inzake financiering van de openbare omroepen

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over personen met een handicap op de VRT

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Donderdag 17 maart 2005

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.06 uur.*

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het functioneren en opstarten van lokale radio's

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Decaluwe tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het functioneren en opstarten van lokale radio's.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het is niet de eerste keer dat we tijdens deze en de vorige legislatuur over dit onderwerp discussiëren. Telkenmale stellen we vast dat er nieuwe evoluties zijn.

Mijnheer de minister, op 27 mei 2004 trad het nieuwe frequentieplan in werking. Volgens artikel 30 van de gecoördineerde decreten moeten de particuliere radio-omroepen 9 maanden na de beslissing tot erkenning – in casu 28 februari 2005 – zijn opgestart. Zo niet kan de erkenning door het VCM ambtshalve worden ingetrokken. Een twaantal maanden geleden heb ik u gevraagd hoeveel lokale radio's nog niet waren opgestart. U hebt me toen een gedetailleerde lijst gegeven. U zei dat er ongeveer 48 op de 300 erkende lokale radio's nog niet waren gestart met de uitzendingen.

Na een kleine rondvraag in de streek die ik het beste ken, weet ik ook dat die lijst niet meer up-to-date is. Ik schat dat er een kleine dertig zenders nog niet zijn gestart. Met uitzondering van West-Vlaande-

ren, was de verdeling gelijkwaardig over de provincies heen. Dat verklaart misschien ook waarom er in West-Vlaanderen meer zijn opgestart.

Mijnheer de minister, na het overschrijden van de datum werden er al klachten ingediend bij het VCM door diegenen die geen erkenning hebben gekregen. Bepaalde lokale radio's met erkenning zijn plots, 2 dagen na datum, gestart met non-stopmuziek. Die muziek is dan op een andere keten ook nog eens te horen. Ik verwijs naar de lokale zender in Turnhout. Hij heeft de grootste frequentie binnengehaald. Er volgden klachten. Twee dagen later is hij gestart met non-stopmuziek. Dat is flagrant in strijd met de erkenningsvoorwaarden. Ook elders gebeurt dat. Het aantal zenders dat nog niet is gestart, is inderdaad gedaald. In de praktijk wordt er echter vlug-vlug opgestart zonder dat er wordt gewerkt conform het dossier dat werd ingediend.

Ik weet ook dat het VCM een bepaalde autonomie heeft om vergunningen in te trekken. Als ze echter niets doet, dan moet het parlement en de bevoegde minister een signaal kunnen geven, zodat er wordt ingegrepen.

Er zijn al klachten ingediend bij de Raad van State, en er zijn al schorsingen uitgesproken. Uit verschillende dossiers en elementen blijkt duidelijk dat er een probleem is in de Leuvense regio en in Sint-Niklaas. Ik zal niet op de concrete dossiers ingaan. Het is echter wel merkwaardig dat in Leuven en in Oudenaarde een schorsing werd uitgesproken. Daarop werd vrij snel een nieuw ministerieel besluit opgemaakt, omdat er in beide gevallen motiveringsfouten waren gemaakt, waardoor de erkenningen werden geschorst. In Sint-Niklaas waren de statuten van een geschorste vzw blijkbaar niet in orde. U haalt dat feit aan om te zeggen dat er geen ministerieel besluit kan worden genomen en dat de nietigverklaring moet worden afgewacht.

Decaluwe

Juridisch gezien zal dat wel kloppen. Door de schorsing in Sint-Niklaas en elders blijven die frequenties echter ongebruikt. De overheid zal waarschijnlijk beslissen dat de nietigverklaring moet worden afgewacht en dat daarna pas de frequentie kan worden vrijgegeven. Dat betekent dat zowel de geschorste zender als degene die in aanmerking meende te komen geen gebruik kunnen maken van die zendmogelijkheid. Mijnheer de minister, hoe lang kan dat blijven duren? De scheiding der machten is vandaag een actueel onderwerp. Wanneer de Raad van State zijn tijd neemt in dit dossier, dan kan die frequentie jarenlang openstaan. Daarnaast zijn frequenties een schaars goed die dan ook zoveel mogelijk moeten worden ingevuld. Dit zorgt voor een spanningsveld.

Een volgende vaststelling is dat de storingen ongehinderd verder gaan. Bepaalde lokale radio's zijn gewoon niet meer te beluisteren op 1 kilometer afstand van hun zendmast. Zo is MTR Kampenhout op 107.3 niet meer te ontvangen. Daarover zijn er al klachten sinds 27 augustus 2004 maar tot nu toe is er niets gebeurd, met alle gevolgen van dien voor de reclame-inkomsten van die radio. Verder blijkt dat Waalse radio's die een vergunning hebben op frequentie 89.9, stevast blijven uitzenden op 107.4 vanuit Brussel. In Kampenhout komt men daarvoor echt in de problemen.

Ook in grensgebieden zoals Kortrijk zijn er problemen met storingen. Door het gebrek aan coördinatie met het frequentieplan in Wallonië, nemen sommige frequenties in het Waalse plan voor Moeskroen, doodleuk onze frequenties in. Hier moet dan ook worden opgetreden. Er is nog geen oplossing in zicht. Ook het arrest van het Arbitragehof levert voorlopig niets op.

Bij het niet opstarten en langdurig openlaten van Vlaamse frequenties dreigt het gevaar dat we die frequenties verliezen. Mijnheer de minister, hoe komt het dan dat bepaalde erkende lokale radio's meer dan 9 maanden na de inwerkingtreding van het frequentieplan nog steeds niet zijn opgestart? Over hoeveel en over welke radio's gaat het dan? Blijkbaar zou de bouwvergunning hier en daar een probleem vormen. Dat lijkt me een gerechtvaardigd element.

Ik heb ook vernomen dat sommige radio's die hun erkenning hebben binnengehaald, nooit de bedoe-

ling hebben gehad om effectief te starten maar hun erkenning verkopen. Andere radio's die een goed financieel plan hebben opgemaakt, kunnen dat blijkbaar niet uitvoeren.

Wanneer worden de betrokken erkenningen ingetrokken? Zijn er reeds erkenningen ingetrokken? Indien er effectief een aantal erkenningen worden ingetrokken, dan zullen er een aantal frequenties vrijkomen. Wanneer zal er een nieuwe erkenningsronde worden georganiseerd? Een optie – die juridisch gezien waarschijnlijk niet kan – is dat de tweede in de rangschikking automatisch die erkenning krijgt.

Wat zijn de resultaten van het overleg met de federale overheid over het al dan niet samenwerken met het BIPT?

Hoeveel erkenningen van lokale radio's werden geschorst door de Raad van State en wanneer kunnen deze mee worden opgenomen in een nieuwe erkenningsronde? Wanneer de nietigverklaring nog jaren op zich laat wachten, blijven die frequenties intussen open staan.

Tot slot, mijnheer de minister, welke maatregelen kunt u nemen om te zorgen dat lokale radio's op meer dan 1 kilometer van hun zendmast nog te beluisteren zijn?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Deze discussie komt regelmatig naar boven en de vraag is dan ook of ter zake een consequent beleid wordt gevoerd.

Er bestaat een Europese regel die bepaalt dat vrije frequenties kunnen worden ingenomen. De vraag is dan of die kunnen worden toegekend aan iemand die zich kandidaat heeft gesteld of dat er een nieuwe erkenningsronde moet worden gehouden. Wat hebben we aan al die vrije frequenties als we weten dat er vroeger werd gevochten voor elke frequentie?

Het zwaartepunt voor de radio's is de comfortzone. Die is een oud zeer en vormt in dit frequentieplan nog steeds een probleem. Het betreft storingen vanuit Wallonië en eigenaardige frequentieplannen waardoor zenders niet netjes bij elkaar aansluiten.

Verstrepen

Ik stel me ernstige vragen bij de veelheid aan administratie, controles en opvolgingen. Ik benadruk dat de lokale radio's over te weinig bewegingsvrijheid beschikken binnen de erkenning en binnen de omschrijving van de vergunningen. De lokale radio's moeten zich aan komma's en punten houden.

Bovendien starten er radiostations die geen radiostations zijn of die enkel een papieren dossier hebben ingediend. Zeker degenen die leuren met een papieren dossier waar een frequentie aan vast hangt, moeten zwaar worden aangepakt.

De stations die al een vergunning en erkenning bezitten en ermee werken, zitten in een administratieve mallempot en dat kan niet de bedoeling zijn van het radiomaken. Ik volg de kwestie nu al een tijdje. De strijd tussen lokale radio's is duidelijk. Kleine lokale radio's die geen deel uitmaken van grote groepen, hebben het lastig. Contact bijvoorbeeld beschouw ik niet langer als een grote groep of een dominante speler in Vlaanderen. Het VCM onderzoekt en controleert die zenders wel. Soms krijg ik het gevoel dat ze enkel de krabbenmand van de kleine radio's onderzoeken. Worden de grote ketens zoals Be One, Q-Music en 4FM op dezelfde manier gecontroleerd? Of gaat het om een afrekening binnen de sector waarbij men elkaar de duvel aandoet?

Ik sluit me aan bij de vragen van de heer Decaluwe.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ten eerste, uit onderzoek door de administratie Media blijkt dat momenteel een veertigtal lokale radio-omroepen nog geen uitzendingen hebben aangevat. De redenen hiervoor blijken uiteenlopend. Van de 293 erkende lokale radio's beschikken er momenteel nog 11 niet over een zendvergunning, af te leveren door het Vlaams Commissariaat voor de Media. Vier van deze radio's vroegen zelfs nog geen zendvergunning aan, de overige zeven radio's dienen de aanvraag nog te vervullen of vroegen uitzendvoorwaarden aan die niet inpasbaar zijn in het frequentieplan. Van een dertigtal radio's die wel over een zendvergunning

beschikken, doch de uitzendingen nog niet gestart hebben, zijn de precieze redenen voor het uitstel mij niet bekend.

Ook een aantal van de betrokken radio's zelf, lijken begrepen te hebben dat de decretaal bepaalde termijn van 9 maanden eind februari 2005 is verstreken, gezien de zeer recente toename van de initiatieven tot communicatie en contacten met de administratie omtrent de ingebruikneming van de toegewezen frequenties. Allicht zullen een aantal van de betrokken radio's technische problemen of financiële problemen invoeren, doch de appreciatie van deze redenen is een bevoegdheid van het VCM, dat inderdaad in alle autonomie ambtshalve kan beslissen tot de intrekking van de erkenning conform de toepassing van artikel 30, tweede lid, van de gecoördineerde mediadecreten.

Overigens beweren ook twee lokale radio's die momenteel niet uitzenden dat ze bewust tegenkanting krijgen vanwege het lokale bestuur bij het zoeken van een geschikte zendlocatie en de aflevering van de vereiste bouwvergunning. In elk geval lijkt mij dat de mogelijke intrekking van de erkenning, waartoe het VCM zou kunnen beslissen, slechts kan na het doorlopen van een procedure, waarbij de betrokken lokale radio voorafgaandelijk gehoord wordt aangaande de redenen die aan de basis van het uitstel van de start van de uitzendingen zouden liggen. Het decreet bepaalt dat de vergunning ambtshalve kan worden ingetrokken, maar heeft het niet over een verval van rechtswege. Het is dus een mogelijkheid waaraan ook de normale tegensprekelijke procedure is gekoppeld.

Ten tweede, sedert de start van de huidige erkenningstermijn en van het nieuwe frequentieplan op 27 mei 2004, werden nog geen erkenningen door het Vlaams Commissariaat voor de Media ingetrokken. Zoals ik reeds aanhaalde, lijkt het mij dat de erkenning van een radio die momenteel nog niet uitzendt, moeilijk van de ene op de andere dag kan worden ingetrokken. Ik ga ervan uit dat deze lokale radio's eerst in een procedure voor het VCM worden betrokken, die eventueel kan uitmonden in de intrekking van de erkenning. Het is onzinnig hieraan een termijn te kleven. Het VCM dient in alle onafhankelijkheid zijn taken te kunnen uitoefenen met respect voor de procedureel gestelde regels en termijnen. Bovendien bevinden waarschijnlijk niet alle betrokken radio's zich in dezelfde situatie en zal het voor de ene radio al aannemelijker zijn dan

Bourgeois

voor de andere dat het uitstel van de opstart niet te wijten is aan het eigen stilzitten of aan een gebrek aan inspanningen.

Mijnheer Verstrepen, het is niet omdat ik vertelde dat er nog geen erkenningen werden ingetrokken, dat het VCM zijn werk niet zou doen. Het VCM voert de controletaak wel degelijk uit met de beperkte mogelijkheden die er zijn en met de medewerking van de administratie. U weet dat we werk maken van een Vlaamse regulator. Onder het nieuwe voorzitterschap van het VCM is er trouwens een nieuw elan ontstaan. Daarbij wordt werk gemaakt van de controle van alle media, en dus niet alleen van lokale radio's. Dat gebeurt in alle onafhankelijkheid. Ik heb er weet van dat ook ketens werden onderzocht en boetes kregen opgelegd.

Mijnheer Decaluwe, ik wil u er in de eerste plaats op wijzen dat decretaal noch reglementair een procedure is vastgelegd die de toekenning regelt, of de mogelijkheid hiertoe, van een frequentie die werd toegewezen aan een lokale radio van wie de erkenning naderhand en voor het einde van de lopende erkenningstermijn werd ingetrokken door het VCM. Ik ken uw stelling: u wilt dat de erkenning in dat geval aan de tweede gerangschikte moet toekomen. Ik denk dat dit niet evident is, maar spreek me er niet over uit. Decretaal, noch reglementair is dit geregeld. Mijn administratie onderzoekt de diverse mogelijkheden om tot een beslissing te komen.

Ten vierde, ik onderhandel met de federale overheid niet alleen over de samenwerking tussen de regulatoren, BIPT, VCM, Raad van Mededinging, maar ook over de mogelijkheden om een oplossing voor de etherchaos en de coördinatie te vinden. Het overleg met de federale overheid en de gemeenschappen is nog niet afgerond. We zijn in volle onderhandeling zowel met de Franse Gemeenschap als met minister Verwilghen. Ik tracht de problemen te deblokken maar ga er niet verder op in. Ik heb weinig illusies terzake en ken de inspanningen die al geleverd zijn. Er wordt op dit moment intens overlegd omdat er ook een arrest is geveld door het Arbitragehof dat oplegt om tot samenwerkingsakkoorden te komen die mogelijkheden tot oplossingen bieden.

Ten vijfde, er werden drie beslissingen tot erkenning als lokale radio-omroep door de Raad van State

geschorst. In twee gevallen betrof de reden voor de schorsing een gebrek in de motivering en werd een nieuw erkenningsbesluit genomen waarin tegemoet werd gekomen aan de kritiek van de Raad van State. Het is een zaak van goed bestuur en van continuïteit. Als een gegronde beslissing tot erkenning werd genomen door de Vlaamse Gemeenschap en de Raad van State schorst omwille van een gebrekkelijke motivering, dan is het goed dezelfde beslissing te nemen mits een duidelijke motivering. Er is een consequent beleid gevoerd. Er zijn 293 radio's erkend. Er komt geen tabula rasa, maar er is gezorgd voor continuïteit. De problemen zijn eerder extern, zoals de problemen met de etherchaos. Het heeft niets met ons landschap te maken. Niet alles loopt perfect, er zijn lacunes. Er zijn lokale radio's die op papier bestaan of radio's die hun werk niet doen, maar daarvoor bestaat de VCM.

In één geval betrof de reden voor de schorsing de formulering van het maatschappelijk doel van de betrokken lokale radio en werd besloten tot de voortzetting van de procedure. Dat was het geval in Sint-Niklaas en wellicht ook voor Radio Scorpio in Leuven. De Raad van State heeft een beslissing genomen die veel te formalistisch van inslag is. Zo'n manier van werken is al lang niet meer aan de orde bij de burgerlijke rechtbanken. Het gaat om bestaande radio's zoals Radio Scorpio, die al langer dan twintig jaar, sinds 1979, als lokale studentenradio uitzendt. Dat gebeurt vrij van reclame. De Raad van State stelt op basis van de huidige reglementering dat niet in het maatschappelijk doel staat vermeld dat zij als lokale radio uitzenden. Bij burgerlijke rechtbanken wordt meer rekening gehouden met de feitelijke toestand. Het is een zeer formalistisch standpunt. Bij eventuele schorsing moet de procedure worden voortgezet.

Intussen zijn de statuten van die lokale radio's aangepast. Ik hoop dat wij bij de procedure ten gronde alsnog gelijk halen. In dit geval dient de uitspraak van de Raad van State in de annulatieprocedure te worden afgewacht vooraleer eventueel kan blijken dat de betrokken frequentie dient toe te komen aan een andere kandidaat. Het gaat om drie schorsingen. Ik wil er wel op wijzen dat in het merendeel van de gevallen de Raad van State de vordering tot schorsing heeft verworpen. In één enkele schorsingsprocedure dient de Raad van State zich nog uit te spreken. Het gaat om Radio Scorpio. De uitspraak wordt binnenkort verwacht. Een uitspraak tot schorsing in kortgeding schorst daarnaast ook

Bourgeois

slechts de uitvoering van de beslissing tot erkenning en heeft nog geen definitief karakter. Om deze reden kan een frequentie die verbonden is aan een erkenning die eventueel geschorst zou worden, maar nog niet vernietigd is, niet worden meegenomen bij een eventuele nieuwe erkenningsronde.

Ten zesde, ik heb aangaande de maatregelen die kunnen worden getroffen om aan de storingsproblematiek te verhelpen waarmee sommige Vlaamse radio's door uitzendingen van Franstalige zenders worden geconfronteerd, in mijn antwoord op een vorige interpellatie al gewezen op het feit dat de eigen mogelijkheden en bevoegdheden zeer beperkt zijn. Zoals aangekondigd heb ik deze problematiek al een eerste maal besproken met mijn collega van de Franse Gemeenschap. Ik heb hem gewezen op de schade die de Waalse etherchaos de Vlaamse radio's berokkent en aangedrongen op een constructieve oplossing. Het voeren van een dialoog is nog steeds de meest aangewezen methode. Het tolereren van een dergelijk uitzendgedrag door radio's die te lijden hebben van deze storingen, zou alleen maar leiden tot een etherchaos waardoor de Vlaamse particuliere radio's uiteindelijk ook elkaar gaan storen. Dat is de vraag die we geregeld krijgen. Maar in dat geval krijgen we niet alleen te maken met storingen van over de taalgrens, maar ook nog eens met storingen veroorzaakt door met elkaar oorlog te voeren.

Ook met de federale minister bevoegd voor de etherpolitie is al op deze specifieke problematiek ingegaan en werd de noodzaak om de wettelijk vastgelegde bevoegdheden inzake etherpolitie daadwerkelijk uit te oefenen, nogmaals onderstreept. Ook hij wil na zoveel jaren een definitieve oplossing. Het inzetten van een etherpolitie hangt af van de politieke wil op het federale vlak. Het is in het federale parlement dat de interpellaties moeten worden gehouden. De federale overheid moet haar verantwoordelijkheid opnemen.

Ik blijf hardnekkig op een effectieve uitvoering van de etherpolitie aandringen. Indien een oplossing uitblijft, zullen we genooddakt zijn om alle juridische en eventueel andere middelen uit te putten om eindelijk aan de Vlaamse radio's en aan hun luisteraars een verbeterd zendcomfort te waarborgen.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik heb het gevoel dat de Vlaamse overheid het heft in handen kan nemen. Gelukkig heeft de Raad van State maar drie schorsingen uitgesproken. Dit betekent voor mij niet dat er een nieuwe erkenningsronde moet worden opgestart op het moment dat het VCM zijn werk heeft gedaan. Het is toch erg opvallend dat er 9 maanden nadat het frequentieplan in werking is getreden, nog altijd 40 lokale radio's niet zijn beginnen uitzenden. Daarbij komt nog dat ze maanden de tijd hebben gehad om hun dossier voor te bereiden. Een tiental zou nog geen zendvergunning hebben omdat er problemen zijn met de zendmasten.

Mijnheer de minister, ik heb al die dossiers bekeken. Als daarin staat dat er studio's beschikbaar zijn en dat de zendapparatuur voorhanden is, en plots blijkt dat dit niet klopt, dan is de vraag wiens schuld dat is. Het is te gemakkelijk om de gemeente of de stad als schuldige aan te wijzen. Het gaat om 40 lokale radio's. Dat komt overeen met 10 procent van de ons toegewezen frequenties. Wallonië heeft blijkbaar de bedoeling om ook in Kortrijk frequenties in te pikken. Dat zal waarschijnlijk ook nog elders gebeuren.

U moet het Vlaams Commissariaat voor de Media vragen deze dossiers prioritair te behandelen en zo snel mogelijk een beslissing te nemen. Ofwel is er een grondige reden waardoor de zender niet is gestart met de uitzendingen. Daar heb ik geen enkel probleem mee. Ofwel gaat het om papieren dossiers. Dat is dan een andere zaak. Een aantal zenders lopen nu nog rond om die zendvergunningen te verkopen. Die vergunningen moeten stante pede worden ingetrokken.

Het VCM moet dat probleem met prioriteit behandelen en daarna beslissingen nemen. Het moet ook zo snel mogelijk een nieuwe erkenningsronde uitschrijven, zodat de eigen frequenties worden gevrijwaard. Er moet ook rekening worden gehouden met een aantal bekommernissen van Europa. Frequenties zijn een schaars goed. Europa stelt dat er zuinig mee moet worden omgesprongen.

Onze frequenties worden systematisch ingepikt. Vroeger gebeurde dat vanuit het buitenland. Nu is dat niet meer het geval omdat men voor een goede coördinatie heeft gezorgd. Wallonië blijft echter voor problemen zorgen, vooral in de grensregio's.

Decaluwe

Mijnheer de minister, ik dring er dan ook op aan dat u het VCM vraagt zo spoedig mogelijk op te treden, klaarheid te scheppen en zo snel mogelijk de vrijgekomen frequenties ter beschikking te stellen via een nieuwe erkenningsronde. Het feit dat het autonoom optreedt, betekent niet dat het parlement geen signaal kan geven.

Mijnheer de minister, het is voor mij niet helemaal duidelijk welke procedure moet worden gevolgd. Als het juridisch enigszins kan, mag voor mij de tweede op de ranglijst in aanmerking komen om die frequentie zo snel mogelijk in te nemen. Het zijn vaak degenen die uit de boot zijn gevallen, die vroeger al jaren actief waren. Ze hebben al bewezen wat ze kunnen. Ik vraag van u dan ook enige juridische creativiteit om een erkenningsronde uit te stellen en eerst te kijken of de frequentie niet kan worden toegekend aan de tweede in de rangschikking.

De voorzitter: Mijnheer de minister, geachte collega, naar aanleiding van het jaarverslag van het Vlaams Commissariaat voor de Media en de vernieuwde samenstelling kunnen we het commissariaat uitnodigen.

De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, voor zover ik het heb begrepen, treedt het VCM pas op als er effectief een klacht is. Is het niet mogelijk om het commissariaat een extra opdracht te geven en een audit te laten uitvoeren van de uitgereikte vergunningen? Het originele dossier is vrij duidelijk en overzichtelijk. Via de audit zou dan kunnen worden nagegaan of alles nog verloopt conform het initieel ingediende dossier.

Mijnheer de minister, in het decreet staat niets over de vrijgekomen frequenties. U onderzoekt die zaak. Waar gaat uw voorkeur naar uit? Blijft die frequentie ongebruikt of wordt ze aan iemand anders toegewezen? Wat is voor u de beste oplossing?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Decaluwe, mijnheer Verstrepen, het klopt dat er een veertigtal

probleemdossiers zijn. De periode van 9 maanden is pas voorbij. Mijnheer Decaluwe, terecht reageert u alert. U wilt kort op de bal spelen. In het decreet staat dat het VCM ambtshalve een vergunning kan intrekken. Er moet dus geen klacht zijn ingediend of een aangifte gedaan. Ik neem aan dat het VCM zijn werk zal doen en de zaak zal opvolgen.

De periode is echter pas verstreken. Het commissariaat moet een procedure volgen. Het kan niet zomaar, zonder de partijen te horen, overgaan tot de intrekking van de vergunning. Dat zou leiden tot weer andere procedures, schorsingen en nietigverklaringen.

Mijnheer Verstrepen, het is onmogelijk een audit uit te voeren van alle vergunningen. Het VCM heeft daar de middelen niet voor. Het doet voor een aantal zaken een beroep op de administratie, die ook onderbemand is. Het is wel zo dat ik vrij snel wil beginnen met de oprichting van een regulator. Het ontwerp van decreet daarover is klaar. Daarin wordt voorzien in een grotere bestaffing. Ik hoop dat een tiental mensen kunnen werken aan het reguleren van de media. Ook dat is nog niet voldoende als ik kijk naar de samenstelling van de CSA in Wallonië en Frankrijk, en van controle-instanties in andere landen.

Ik heb alle vertrouwen in de werking van het VCM. Het is een goed idee om het VCM en zijn nieuwe voorzitter, de heer Baert, uit te nodigen. Het commissariaat werkt performant en doet wat het kan met de middelen die het ter beschikking heeft.

Mijnheer Decaluwe, u maakte daarnet gewag van frequenties die door zenders van over de grens worden ingepikt. Het zou goed zijn als u die lijst aan ons bezorgt.

De heer Carl Decaluwe: Ik zal ze u geven.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Verstrepen, uiteraard wil ik dat de vrijgekomen frequenties worden ingenomen. Het is niet de bedoeling dat ze onbezet blijven. De vraag is wel hoe we te werk moeten gaan. Ik heb gezegd dat daarover niets staat in het decreet.

Mijnheer Decaluwe, ik denk dat u een punt hebt. De zaak is juridisch belangrijk genoeg om te laten onderzoeken. Men kan dit vergelijken met een wervingsreserve. Als de eerste op de lijst weg-

Bourgeois

valt, is het evident dat binnen de termijn dat de wervingsreserve geldig is, de tweede wordt aangeschreven. Dat is hier niet het geval. Er was een eenmalige rangschikking.

Als jurist is het mijn aanvoelen dat er nu een nieuwe procedure moet worden uitgeschreven. Iedereen moet daaraan kunnen deelnemen. Ik kan me vergissen. De zaak zal grondig worden uitgeklaard. Het is nog niet nodig dat we nu een beslissing nemen. We worden immers pas straks geconfronteerd met de vrijgekomen frequenties.

Ik wens niet op de zaak vooruit te lopen. We zullen beide mogelijkheden onderzoeken. Ik denk dat er een nieuwe procedure moet worden opgestart omdat er geen regeling is uitgewerkt.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Decaluwe en door de heer Verstrepen werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het beleid van de VRT inzake themakanalen

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Decaluwe tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het beleid van de VRT inzake themakanalen.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik hou hier een preventieve interpellatie over een potentieel virtueel onderwerp. De zaak kan echter wel bijzonder snel actueel worden. De commissie is al bij een aantal actoren, zoals Belgacom en Telenet, op

bezoek geweest. We weten dus zeer goed waarover het gaat. Het is de bedoeling preventief een aantal signalen te geven.

Mijnheer de minister, de afgelopen periode werd er na de evaluatie van beheersovereenkomsten of bij de bespreking van de begroting en de beleidsnota's vanuit diverse hoeken geijverd voor meer aandacht op de openbare omroep voor onder andere Nederlandstalige muziek, cultuur en de verslaggeving van de populaire en minder populaire sporten. Een en ander werd reeds aangebracht door respectievelijk mevrouw Hermans en de heer Verstreken, de heer Caron en de heer De Clerck, en de heer Roegiers en mezelf. Vroeger werd op deze signalen niet ingegaan. De afgelopen maanden antwoordt het management van de VRT hier echter positief op. De oplossing zou worden geboden via de digitale kanalen.

Mijnheer de minister, uit een aantal gesprekken, onder andere met mensen van het huis van vrouwen zelf, maak ik op dat de openbare omroep in het najaar – op 1 september of 1 oktober – zou starten met een digitale cultuurzender. Op zich is dat voor mij geen probleem.

De beheersovereenkomst is nog niet afgelopen. In het regeerakkoord staat uitdrukkelijk dat de VRT slechts kan overgaan tot ontdubbeling van haar analoge en digitale tv- of radionetten als die overeenkomst wordt aangepast. Mevrouw Ceysens heeft daarover gisteren een actuele vraag gesteld.

De huidige beheersovereenkomst laat enorm veel toe. Daarnaast moet er rekening worden gehouden met het regeerakkoord. Daarenboven is er bij de Europese Commissie een klacht in behandeling over de overfunding van de VRT. Vorige week hebben we een discussie gevoerd over de cross media. Deze week is de VRT gestart met de sms-nieuwsdienst. Binnen de beheersovereenkomst is dat allemaal mogelijk.

In de privé-sector leidt dit echter tot tandengknars. Die sector is daar ook mee bezig. De openbare omroep doet dat echter met belastinggeld. De vraag is of het vanuit strategisch oogpunt handig is om dat te doen net op het moment dat er in Europa een discussie aan de gang is over de overfunding. Als die culturele zender in het najaar van start gaat, dan is dat een blunder van formaat. De overfunding zou dan nog meer het onderwerp van

Decaluwe

debat vormen. Mijnheer de minister, het is aan de regering om te beslissen. Ik pleit er echter voor dat er geen beslissing wordt genomen vooraleer Europa een duidelijke uitspraak heeft gedaan. We kunnen die de volgende maanden verwachten. Ik weet niet in welke richting die zal gaan. We moeten er wel rekening mee houden.

Ik pleit er ook voor dat aan de beslissing een breed parlementair debat voorafgaat. Als we het hebben over digitale tv en themazenders, mogen we immers niet voorbijgaan aan het probleem van de betaalbaarheid ervan voor de kijkers. We zijn bij Belgacom en Telenet op bezoek geweest. We kennen de problematiek van de settopbox. De prijs ervan wordt angstvallig geheim gehouden. Een eerste zaak is de aankoop van de infrastructuur om van de mogelijkheden gebruik te maken. Als daaraan voldaan is, is de vraag wat gratis zal worden aangeboden en wat niet. Het is een illusie te denken dat alles gratis zal zijn.

Mijnheer de minister, het eerste belangrijke dossier is dat van het voetbalcontract. Op dit moment worden de filmbeurzen afgeschuimd om er met belastinggeld filmrechten te kopen. Voetbal kan voor een deel betalend worden aangeboden. Het kijk- en luistergeld is ondertussen afgeschaft. Als bepaalde rechten met belastinggeld worden verworven, en de kijker moet betalen voor voetbalwedstrijden, films of evenementen, dan zitten we in een heel ander verhaal.

Dat de elementen die rond de aangekochte programma's worden gebouwd, betalend worden aangeboden: daarover kan worden gediscussieerd. Dat is het punt niet. Straks geeft de openbare omroep misschien een half miljard uit voor de voetbalrechten, inclusief de rechten voor pay-tv. Als er dan een decoder moet worden aangeschaft en er achteraf nog eens moet worden betaald om te kijken, dan gaat dat te ver.

De redenering van de VRT zou erin kunnen bestaan dat alles in eerste instantie gratis wordt aangeboden. Dat brengt echter een aantal privé-initiatieven in het gedrang. Zo kunnen concerten of operavoorstellingen gratis worden uitgezonden.

Vanaf 1 januari 2007 zal het wel tegen betaling zijn. Ik pleit ervoor om hier vooraf een breed parlemen-

tair debat over te voeren want deze maatregel zal elk Vlaams gezin treffen. Na het afschaffen van het kijk- en luistergeld, mogen we niet terechtkomen in een situatie waarin televisie kijken in het algemeen veel duurder zou worden dan voordien.

Mijnheer de minister, welke strategie zal de Vlaamse overheid voeren inzake de betaalbaarheid van de themazenders? Bent u van oordeel dat er binnen de lopende beheersovereenkomst en met dezelfde financiële middelen geen nieuwe initiatieven kunnen worden opgestart, gezien ook de overfunding-problematiek die Europa momenteel onderzoekt? Welke initiatieven plant u voor de hangende problemen bij de opstart van interactieve televisie? Is het denkbeeldig dat er met belastinggeld programma's worden aangekocht en dat deze nadien enkel via een te betalen decoder kunnen worden bekeken? Er moet ter zake een duidelijke politiek worden gevoerd, onder meer in het kader van de cross media. We moeten voor een correcte mededingingsbeleid zorgen – ook in overleg met de privé-sector – zodat er zich problemen voordoen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Doelgroeptelevisie is blijkbaar, net als in het buitenland onvermijdelijk geworden. Ik verwijs naar de lifestyletelevisie zoals Vitaya. Vanaf morgen start VijfTV een doe-het-zelf-televisiezender. Daar bestaat blijkbaar een doelgroep voor. Voor zowat alle soorten van vrijetijdsbesteding, ontspanning en interesses wordt een digitale zender opgestart. Digitale televisie laat op een heel makkelijke manier doelgroeptelevisie toe.

We hebben geen probleem met digitale televisie en met feit dat de VRT daarin een rol zou spelen. We moeten onze eigen openbare zender niet isoleren en beletten om eventueel een leidende rol te spelen in innovatie. Het kan echter niet dat de VRT tegen betaling digitale televisie aanbiedt van zaken die met belastinggeld zijn gemaakt, ongeacht of het dan gaat over sportmanifestaties, films of eigen fictie. Er moet eerst een open net komen. Er kan wel een vergoeding worden gevraagd bijvoorbeeld voor tv on demand of herhalingen van bestaande collecties.

Tot slot ligt de sleutel tot het verhaal niet bij de VRT maar bij de kabel- en telefoonmaatschappijen die het signaal doorgeven. Als zij die talrijke digitale zenders niet willen doorgeven, dan komen

Caron

die niet in de huiskamer. Zo heeft Coditel nu al digitale pakketten met een settopbox waarvoor je moet betalen. Het omgaan met digitale tv en doelgroepzenders en het commerciële aspect zullen hoofdzakelijk door de distributeurs van signalen worden geregeld. Momenteel hebben wij geen enkele vat op de distributeurs van signalen. Door de Europese richtlijn bestaat er een volledige vrijheid terzake.

Ik verwijs ook naar het cross-ownership van kabelmaatschappijen die ook televisie maken en op die manier een deel van de markt verstoren.

Mijnheer Decaluwe, ik deel uw bekommernis maar ik wil die verder opentrekken. De VRT moet het spel van ontwikkeling en innovatie kunnen meespelen maar kan dat niet doen met belastinggeld. We moeten ook rekening houden met wat er gebeurt met de distributeurs van signalen en met de evolutie van die markt.

Tot slot is een digitale cultuur- en sportzender als aanvulling op algemene televisie altijd waardevol voor mensen die dieper willen gaan.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik deel de bezorgdheid van de heer Decaluwe. Het zou oneerlijk zijn dat zaken die eerst door de gemeenschap zijn betaald om ze te maken, vervolgens digitaal worden aangeboden in een betaaltvorm. Toch meen ik dat we niet overhaast te werk mogen gaan. Er staat ons immers nog heel wat te wachten. De VRT zal een leverancier van 'content' zijn. De belangrijkste actoren in de toekomst zijn de distributie en het aanbod.

Verder moeten we ook wachten op een uitspraak van de Europese Commissie over de financiering. Rekening houdend met de snelle evolutie, denk ik dat ook de beheersovereenkomst sneller zal moeten worden herzien. Dat is bijna onvermijdelijk. Daar moet natuurlijk eerst een serieus parlementair debat over gevoerd worden.

Tot slot moeten de performantiemaatstaven opnieuw worden geformuleerd. Tot nu toe waren die redelijk vaag. We mogen ons niet moeien met de

programmatie, maar ik vind toch dat we bepaalde eisen mogen stellen.

De voorzitter: Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens: Ik denk dat het voor iedereen duidelijk is dat we de beheersovereenkomst met de VRT niet gaan uitzingen tot 2007. Tijdens de volgende maanden staat er nog heel wat op stapel. Intussen wachten we op een uitspraak van Europa. In het najaar zullen we worden geconfronteerd met de roll-out van Telenet en Belgacom. Ik denk niet dat we een herziening van de beheersovereenkomst vanuit de politiek op een artificiële en stugge manier kunnen tegenhouden. We kunnen de vooropgestelde timing niet aanhouden.

Ik voel me daarin gesteund door de bestaande overeenkomst. In artikel 26 staat immers dat wijzigingen met ingrijpende gevolgen voor de concurrentiële verhoudingen omwille van deze of andere redenen, situaties van overmacht of technologische ontwikkelingen die de basishypothese van de projecties beïnvloeden, een heronderhandeling van het contract onvermijdelijk maken. We moeten onder ogen durven zien dat we sneller dan voorzien in een nieuwe beheersovereenkomst moeten stappen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Tot voor kort stond ik alleen met mijn vraag om de huidige beleidsovereenkomst met de VRT te doorbreken. Nu zijn we met twee, we kunnen al beginnen dansen.

Politici moeten ver weg blijven van de inhoudsbepaling van digitale zenders. Vandaag gaat het veeleer om het technisch en wettelijk kader. Daarbij worden we geconfronteerd met het immer opduikende nieuwe probleem dat telecom en media één geheel worden. Op dat probleem moet een antwoord worden geformuleerd. Prijzenslag is één deel van het verhaal. Ik kan me echter niet voorstellen dat bedrijven die producten aanbieden zoals digitale televisie en applicaties, hogere prijzen gaan vragen dan deze die de consument vandaag betaalt. Vermoedelijk zal een bedrijf als Belgacom zijn rol uitspelen met prijzen die onder de tarieven liggen die vandaag worden betaald voor een kabelaansluiting. Zo niet zal geen hond dat pakket aannemen.

Verstrepen

De telecomwereld onderhandelt over een aantal exclusiviteitscontracten van toekomstige digitale kanalen. Daar zal de concurrentie mee gevoerd moeten worden. En dan komen we bij het element van de betaalbaarheid. Televisie is een deel van onze maatschappij. De Vlaamse Regering moet zich de vraag stellen welke politiek ze gaat voeren inzake het gratis basispakket van digitale kanalen. Kan de overheid beslissen dat er een basispakket aan zenders moet zijn die sowieso gratis zijn? Het maakt dan niet uit of het gaat om een openbare of commerciële zender. Wanneer kijkers moeten gaan betalen voor VTM of VRT, dan is het hek van de dam.

Mag de openbare omroep via welk kanaal dan ook, met welke content dan ook, betaalmodules ontwikkelen voor digitale themakanalen die met overheidsgeld worden opgestart? Die vraag dekt de hele problematiek van wat de VRT precies mag doen. Ik vind het vreemd dat de overheid een beetje bang is om die afbakening voor een openbare omroep te maken. In andere landen bepaalt de overheid heel duidelijk wat de taak is van de openbare omroep. Tot nu toe hebben wij nog geen duidelijk signaal gegeven aan de VRT over wat wel en niet mag inzake digitale televisie.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Sinds gisterenmiddag is er één meerderheidspartij die plotseling op het gaspedaal gaat duwen om de beheersovereenkomst met de VRT vervroegd aan te passen. Dat verbaast me een beetje. We hebben de afgelopen maanden in deze commissie steeds constructief samengewerkt en een aantal problemen aangekaart. Ik heb de VLD-fractie daar zeer weinig over gehoord. En nu moet plots de beheersovereenkomst worden opengebroken of aangepast.

Voor ons is 1 januari 2007 geen absolute fetisj. Wanneer blijkt dat die beheersovereenkomst beter wat vroeger wordt aangepast omwille van wijzigingen in het medialandschap, dan kan daarover worden gepraat. Als het de bedoeling is om met die beheersovereenkomst de VRT af te snijden van enige mogelijke mede concurrentie, of om het de VRT moeilijk te maken om te volgen in het nieuwe en aangepaste medialandschap, dan zullen daarover nog moeilijke gesprekken volgen. In dat geval wordt 1 januari 2007 voor ons wel een fetisj.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Ik wil heel even advocaat van de duivel spelen. De openbare omroep zou kunnen stellen dat het betalend aanbod niet met belastingsgeld wordt gemaakt, maar met het geld dat wordt verdiend met betaaltelevisie. Ik verwijs naar het regeerakkoord waarin staat dat men kan overgaan tot de ontdubbeling van televisie- of radionetten. Er staat zelfs bij dat dat zowel analoog als digitaal kan, op voorwaarde dat de beheersovereenkomst voorafgaandelijk wordt aangepast.

Ik ben het met de heer Roegiers eens dat we goed moeten opletten welke keuzes we maken. Aan die keuzes moet een heel fundamenteel debat voorafgaan. We moeten immers beslissen of we de VRT de volmacht geven om op een volledig concurrentieel veld te opereren waarbij de zender allerhande programma's kunnen aanbieden tegen betaling. We moeten er ook rekening mee houden dat de VRT heel wat gemeenschapsmiddelen ontvangt. Misschien moeten we beslissen om alles te wijzigen.

De Europese regelgeving en de te verwachten uitspraak, zullen heel belangrijk zijn bij het maken van onze keuze.

De heer Dany Vandenbossche: Mijnheer de minister, mijn fractie is van oordeel dat we moeten vasthouden aan wat we in deze commissie over de beheersovereenkomst hebben gesteld en wat de minister in diverse antwoorden heeft verteld, namelijk dat de beheersovereenkomst loopt tot 1 januari 2007. In die beheersovereenkomst werd destijds een engagement aangegaan tegenover de VRT. Die datum is natuurlijk geen heilige koe, maar een nieuwe beheersovereenkomst kan niet in 2 weken tijd worden gemaakt. We waren het er in deze commissie over eens dat we daarbij niet overhaast tewerk zouden gaan, maar dat een aantal voorafgaande onderzoeken moeten worden gevoerd.

Het regeerakkoord heeft het trouwens over transparantie en de wijziging van de mogelijke structuren van de NV VRT als onderwerp van de nieuwe beheersovereenkomst. In maart 2005 beslissen om snel een nieuwe beheersovereenkomst te maken omdat er nieuwe ontwikkelingen zijn, is niet logisch. Tijdens de voorbije 4 jaar en de periode daarvoor, was er ook sprake van nieuwe ontwikkelingen. Als we uitgaan van nieuwe ontwikkelin-

Vandenbossche

gen, maken we beter geen beheersovereenkomsten meer, maar zorgen we ervoor dat we meedrijven op de technologische ontwikkelingen in de mediasector. Het is immers onmogelijk dat een beheersovereenkomst alles bevat dat in 4 jaar gebeurt.

Met een beheersovereenkomst gaan we gedurende 4 jaar echter wel een engagement aan tegenover de instelling. We kunnen die dus niet zomaar openbreken. Ik ben er absoluut voorstander van om de beheersovereenkomst pas te laten aflopen op de afgesproken datum. Daarover bestond trouwens een akkoord.

Inzake de themakanalen, kan ik de heer Decaluwe grotendeels volgen. We moeten echter goed omschrijven wat het woord 'betalend' betekent. De basisstelling luidt dat de kijkers van de openbare omroep niet betalen. Het is natuurlijk de vraag of die stelling opgaat bij zaken zoals series 'on demand'. Volgens mij betreft het dan een totaal andere discussie, want wie nu bijvoorbeeld 'Het Eiland' wenst te zien, moet de reeks kopen in de winkel.

De voorzitter: Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil nog even iets verduidelijken. Ik houd zeker geen pleidooi om snel of overhaast te werken. Op een ogenblik dat de zaken zich volop ontplooiën en er vragen worden gesteld waarop de beheersovereenkomst geen antwoorden biedt, zullen we er erg bekaaid afkomen als we de kwestie enkel bestuderen en voorbereiden.

Pacta sunt servanda. Het kan niet de bedoeling zijn om de rechten die de VRT bezit tot 1 januari 2007 in te perken. Hebt u zich echter al eens afgevraagd of de VRT niet gebaat zou zijn bij het vroeger aanpassen van de overeenkomst? Met deze beheersovereenkomst is het misschien te laat.

De heer Bart Caron: Mevrouw Ceysens, hebt u dat al aan de VRT gevraagd?

Mevrouw Patricia Ceysens: Let u maar goed op wat er de komende weken en maanden gebeurt. Met deze beheersovereenkomst loopt de instelling het risico om de boot te missen.

Mijnheer Decaluwe, het debat dat u vandaag bent begonnen, gaat over de nieuwe beheersovereenkomst. In januari 2007 komt de VRT misschien een jaar te laat op de markt. Onze maatschappij zit niet langer zo in elkaar dat wij de onze timing kunnen projecteren en vastleggen voor een periode van 5 jaar. Welk bedrijf wil zich nu in zo een logica laten opsluiten? De markt is razendsnel en we hebben de spelers niet onder controle.

Ik herhaal dat het niet de bedoeling is om snel en overhaast te werk te gaan, maar ik benadruk dat er nog een lange periode zit tussen maart 2005 en januari 2007. We tekenen wel een bijzonder lang traject uit. Ik ben het ermee eens dat niet kan worden getornd aan gegeven rechten, maar omwille van de ontwikkelingen en het primaat van de politiek, moet er iets gebeuren. Zo niet zal de slag op het verkeerde slagveld worden uitgevochten met de verkeerde generaals. U zult het niet uitzingen tot 2007.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de minister, de vraag om de beheersovereenkomst vroeger te bekijken, houdt niet in dat daarmee de VRT in een keurslijf wordt gedwongen en wordt gepijnigd. Als we een analyse maken van het aantal vragen om uitleg en interpellaties, blijkt dat altijd opnieuw hetzelfde thema aan bod komt. De antwoorden zijn op den duur frustrerend, want telkens wordt verwezen naar de lopende beheersovereenkomst. Nochtans ontstaan er altijd weer nieuwe discussies.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, tot wat een preventieve interpellatie over een virtueel probleem kan leiden. Ik heb nog nooit zoveel onduidelijkheden gehoord tijdens één interpellatie.

Mijnheer Verstrepen, we zijn inderdaad voor de zoveelste keer toe aan hetzelfde antwoord op dezelfde vraag. Ik word immers permanent geïnterpelleerd over hetzelfde onderwerp en ik stel vast dat een aantal mensen heel zenuwachtig zijn en de beheersovereenkomst voortijdig wensen open te breken. De beheersovereenkomst werd op een de-

Bourgeois

mocratische manier gesloten door de decreetgever. Het decreet hanteert een strakke timing en bepaalt dat de VRT uiterlijk 6 maanden voor het verstrijken van de beheersovereenkomst een nieuw voorstel moet doen. Het regeerakkoord bepaalt bovendien dat we de nieuwe overeenkomst heel grondig zullen voorbereiden.

Ik zeg u heel duidelijk en van meet af aan dat we niet alleen focussen op de belangrijke problematiek van de digitalisering en de vele mogelijkheden die daaruit voortvloeien. We richten ons ook op een aantal andere zaken. Zo moeten we ons in de eerste plaats afvragen wat we van de VRT verwachten op maatschappelijk gebied. Al de rest zijn afgeleiden. We moeten ons dus eerst beraden over de verwachtingen van de overheid van de publieke omroep. De mogelijkheid tot themakanalen is daar een afgeleide van. Digitalisering en themakanalen vormen trouwens twee afzonderlijke punten.

Een ander belangrijk punt dat daarbij aan de orde zal zijn, is dat van de transparantie en controle. Het klopt dat de Europese bewaker of hoeder van het mededingingsrecht daarbij een belangrijke rol speelt. Een aantal onder u vraagt om te wachten tot bekend is welke richting Europa uitgaat. Tegelijk wordt echter de vraag gesteld om de overeenkomst open te breken. Dat is niet consistent. Als we wachten op Europa vooraleer beslissingen te nemen, komen we volgens mij te laat. Europa kan belangrijk zijn in deze materie. Ik zal hierop meer uitgebreid ingaan bij het beantwoorden van een vraag om uitleg, die hier vandaag ook op de agenda staat.

Ik geef heel kort een stand van zaken in verband met de klacht bij de Europese Commissie. De Europese Commissie heeft op grond van klachten, een verzoek tot informatie tot ons gericht in een brief van 6 augustus 2004. Eind oktober van vorig jaar, heb ik de Commissie via onze permanente vertegenwoordiger een lijvig antwoord verstrekt. De bijlagen waren zo omvangrijk dat ze in een afzonderlijke stapel dienden te worden bezorgd. Ik verwacht dat de uitspraak over het al dan niet overcompenseren nog een tijd op zich zal laten wachten. Het is immers gebruikelijk dat de Commissie in de loop van het onderzoek extra vragen om uitleg stelt. Dat is nog niet gebeurd. We hebben nog geen enkel antwoord gekregen van de Commissie. In principe oordeelt de Commissie

pas daarna of er al dan niet een officiële procedure wordt ingeleid. We bevinden ons dus niet in de fase van onderzoek. We hebben enkel een vraag om informatie gekregen, die we heel uitgebreid beantwoord hebben.

Mevrouw Ceysens, ik kom nu tot het verzoek tot het openbreken van de beleidsovereenkomst. Ik probeer uw gedachtegang te doorgronden, maar ik begrijp de zaak niet goed. Gisteren vertelde u dat uw verzoek te maken heeft met verklaringen die ik heb afgelegd. Ik zou de kurk van de fles hebben gehaald. U hebt er echter niet bij verteld over welke verklaringen het gaat. Ik heb enkel gezegd dat de VRT en VTM creatief en sterk moeten zijn en elkaar moeten beconcurreren. Ik pleit ervoor dat ze “conculega’s” worden en ik betreur de vijandschap en de verzuurde relaties. Het gaat allemaal over mensen en over belangen. Ik praat veel met de betrokkenen en ik weet dat er reeds pogingen werden ondernomen om hen bijeen te brengen, maar die zijn niet gelukt. Ze kunnen natuurlijk niet worden gedwongen. Ik geloof niet dat er door een of andere verklaring van mij een nieuwe situatie is ontstaan.

De interpellatie wordt trouwens toegespitst op het feit dat er nieuwe technieken zijn. U hebt het over een vloedgolf. Het klopt dat we rekening moeten houden met een nieuw gegeven, want er zijn inderdaad nieuwe technieken ontstaan. Ik zie echter geen reden om de beheersovereenkomst open te wringen omwille van één thema dat bovendien een afgeleide is van onze maatschappelijke verwachtingen van de VRT. Ik herhaal dat we ons in de eerste plaats moeten afvragen wat die verwachtingen inhouden. Daarna kunnen we ons in afgeleide orde afvragen of de VRT naast het vervullen van de publieke opdracht, ook een privé-aanbod mag doen via themakanalen, al dan niet tegen betaling.

Ik moet u er trouwens op wijzen dat de VRT digitaal uitzendt. Als straks de mogelijkheid bestaat om digitaal op de kabel te gaan, dan kan de VRT daar perfect op inspelen. Dat heeft niets te maken met de vraag naar themakanalen. Ik heb bovendien geen enkele vraag ontvangen van de VRT om over te gaan op themakanalen. Ik heb geen plannen noch voorstellen ontvangen. Ik nuanceer dit even, want het idee van een cultuurzender werd inderdaad gelanceerd, maar ook daarover werd geen concreet voorstel gedaan. De kwestie werd enkel aangekaart, zowel publiek als in gesprekken met

Bourgeois

mij. De VRT heeft zeker geen plan voorgelegd om een aantal themakanalen op te richten in het licht van de digitalisering.

Ik ben er dus niet van overtuigd dat we de vloedgolf aan mogelijkheden zullen missen. De VRT zal in geen geval de techniek missen, want zendt als enige digitaal uit. Als de operatoren straks de mogelijkheden scheppen om via de kabel en door middel van VDSL digitaal uit te zenden, dan zal de VRT daarop inpikken. Het zal daarbij gaan over de uitzending van bestaande programma's en over de bestaande kanalen.

Ik ben van mening dat het VRT-aanbod dat tot de publieke opdracht behoort, gratis moet zijn. We moeten de discussie dus voeren over het al dan niet toelaten dat de VRT ook op andere terreinen actief wordt. Daarover moet duidelijkheid komen.

Het regeerakkoord is terzake alvast heel duidelijk en is ook bindend voor deze meerderheid. Ik weet dat het Vlaams Belang ervan wil afwijken, en nu wil mevrouw Ceysens dat blijkbaar ook. Het regeerakkoord bepaalt dat de VRT geen extra net kan oprichten dan met een akkoord van de Vlaamse Regering en een wijziging van de beheersovereenkomst. U kent de omstandigheden waarbinnen deze bepaling tot stand is gekomen: nadat de raad van bestuur tot verrassing van velen en op een onverwachte manier akkoord ging met Sporza. Eerst was er het akkoord, daarna zond Sporza uit en nog later kwam hier de reactie dat zoiets niet langer kon zonder akkoord van de politieke overheid en een nieuwe beheersovereenkomst. De bepaling uit het regeerakkoord is bindend, zelfs voor de culturele zender. Een politieke beslissing is nodig, maar werd tot nog toe niet genomen. Ik herhaal dat er trouwens geen officiële vraag werd gesteld.

Mevrouw Ceysens, u moet consequent zijn. U vraagt om de overeenkomst nu open te breken, maar ik weet niet wat u erin wilt opnemen. Wilt u dat de VRT straks wel met een digitale themazender voor sport begint? Wilt u dat de VRT met een digitale themazender voor cultuur begint? Wilt u dat de VRT met een digitale themazender voor de jeugd begint? Er zijn nog tientallen andere mogelijkheden. Ik hoor u deze vragen niet stellen. Ik hoor u evenmin vertellen dat daar centen tegenover moeten worden geplaatst. U kent de publieke vraag van de VRT. Ik

heb echter nog geen officiële vraag gekregen, ook niet in het licht van de meerjarenplanning. De VRT heeft publiekelijk verteld dat er eenmalig 200 miljoen euro nodig is en daarna een recurrent bedrag. Wilt u een nieuwe beheersovereenkomst waarbij veel overheidsgeld wordt uitgetrokken voor themazenders? Ik hoor u daarover niets zeggen. Ik stel voor dat we al deze zaken eens goed bekijken en niet overhaast te werk gaan. De digitalisering is mogelijk en de mogelijkheid tot themazenders moet worden bekeken in het licht van de publieke opdracht die we aan de VRT willen geven.

Mijnheer Decaluwe, voor uw derde vraag veroorloof ik het me om te verwijzen naar de interpellatie van de heer Caron van 28 oktober 2005. Ik heb toen heel uitvoerig geantwoord op vragen over de open standaarden, de decoders en de settopboxen. We hebben het toen gehad over het feit dat we geen vat hebben op het aanbod, omdat Europa heeft geliberaliseerd. Als Telenet en Belgacom binnenkort digitale televisie aanbieden, dan zullen we worden geconfronteerd met 99 tot 999 zenders. We zullen dat alles niet tegenhouden noch reglementeren, we kunnen er enkel kennis van nemen. We hebben nauwelijks nog vat op de must-carryregel. We moeten onze decreten aanpassen omwille van het Europees gegeven. We hebben het toen ook gehad over de evenementen die verplicht moeten worden opgenomen. Ook dat debat moeten we voeren in het licht van de nieuwe beheersovereenkomst.

Laten we niet vergeten dat we moeten vertrekken van een algemene visie op onze verwachtingen van de publieke omroep. Ik ben de eerste om te zeggen dat er een totaal ander landschap zal ontstaan. Volgens sommigen zullen de algemene zenders geen stand kunnen houden in de vloedgolf. Ik weet dat niet zeker. Ook nu biedt de kabel 30 tot 35 en in Brussel meer dan 50 zenders aan. Mensen kijken echter maar naar een beperkt aantal zenders. Laten we niet panikeren. Het klopt niet dat als we nu niets doen, de VRT volgend jaar weggespoeld zal zijn. Ik ben het er wel mee eens dat er, zeker bij jonge mensen, een nieuw kijkgedrag zal ontstaan. Wellicht zal meer op themazenders en dergelijke worden afgestemd. We mogen nu echter geen beslissingen nemen op een drafje.

Wat uw vierde vraag betreft, kunnen de huidige analoge radio- en televisietoestellen de digitale signalen niet rechtstreeks ontvangen en omzetten in klank of beeld. De digitale kanalen kunnen al-

Bourgeois

leen maar worden ontvangen mits de aanschaf van een decoder. Die decoder zal afzonderlijk moeten worden aangeschaft ofwel technisch moeten worden ingebracht in de volgende generatie radio- en televisietoestellen. Dat is het beleid dat in de Verenigde Staten wordt gevolgd maar niet in Europa. Ik verwijs naar de huidige DAB-radiotoestellen. Vandaag worden de decoders gratis of tegen een lage huurprijs ter beschikking gesteld bij het nemen van een digitaal kabelabonnement. Meer kan ik er niet over zeggen.

Ik heb wel mijn mening gegeven over het publieke aanbod van de VRT inzake betaalbaarheid. Ik denk zo het regeerakkoord correct te vertolken. Naar aanleiding van de vele vragen en interpellaties ben ik de mening toegedaan dat het publieke aanbod van de VRT gratis moet worden bedeed.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Ik dank de minister voor het antwoord waarmee ik trouwens tevreden ben. Programma's die met belastingsgeld zijn aangekocht moeten op interactieve televisie of een digitaal platform gratis te bekijken zijn. Er zijn immers andere mogelijkheden in de maak. Het is een belangrijk signaal.

Wat het dispuut tussen mevrouw Ceysens en de minister of andere collega's aangaat, heb ik de volgende bedenking. Als ik goed luister en het regeerakkoord aandachtig lees, is er in feite geen probleem. Als een digitaal interactief kanaal wordt opgestart, zal de beheersovereenkomst inderdaad worden aangepast. Zo staat het ook in het regeerakkoord. Als het om een nieuwe zender gaat, bijvoorbeeld als een cultuurzender digitaal wordt opgestart, zal de beheersovereenkomst moeten worden aangepast. De regering moet daar dan haar akkoord aan geven.

Als mevrouw Ceysens hieraan refereert, ben ik het met haar eens. Ik had liever het woord openbreken niet gebruikt, maar eerder 'aanpassen'. Als er een aparte culturele zender komt, moet met de regering worden gepraat. Artikel 26 van de beheersovereenkomst zegt inderdaad dat er dan een addendum of aanpassing moet worden uitgewerkt.

Minister Geert Bourgeois: Het zou inderdaad een aanpassing zijn, maar het regeerakkoord is dui-

delijk. Ik heb de context al geschetst. Na de ervaringen met Sporza is beslist dat dit niet meer kon zonder akkoord.

De heer Carl Decaluwe: Ik hoor geen tegenstrijdigheden. Als men praat over het openbreken van de beheersovereenkomst voor 2007 en nieuwe performantiemaatstaven, dan heeft de heer Vandenbossche gelijk, want dit kan niet. Er is immers een procedure aan de gang, het middenveld wordt bevraagd. Er komt ook een parlementair debat, de VRT moet voorstellen doen. We hebben onze tijd nodig.

Ik wil de digitale evolutie ook wat relativeren. Ik heb al veel gesprekken met topspecialisten gevoerd. De eerste jaren zal de digitale interactieve televisie vooral functioneren als een veredelde videorecorder. Hij zal in de eerste plaats worden gebruikt om naar films te kijken. De elektronische programma-gids zal eveneens een belangrijk element zijn. De vloedgolf van allerlei andere toepassingen zal pas later komen. De datum van 1 januari 2007 komt dus niet in gevaar.

Ik hoop dat bij een nieuwe beheersovereenkomst in procedures wordt voorzien voor aanpassingen bij nieuwe evoluties. Mevrouw Ceysens heeft een punt dat het bijzonder snel gaat. Het is niet de bedoeling dat een openbare omroep in een keurslijf wordt gestoken. Hij moet innovatief en leidinggevend zijn, maar economisch correct blijven werken. Als de openbare zender systematisch hetzelfde doet met belastingsgeld als de privé sector, dan vragen we om problemen op het Europese niveau.

Ik geef de minister een raad. Ik heb enige ervaring opgedaan op het Europese vlak. Ik zou niet wachten tot er effectief een onderzoek wordt opgestart. Het is een optie, want een uitspraak laat gemakkelijk 4 à 5 jaar op zich wachten. Maar dan volgt er bijna zeker zijn een veroordeling op een aantal punten. Ik denk aan het voorbeeld van Denemarken, dat wachtte tot op het laatste moment, maar nu 3 miljard moet terugbetalen. Ik wil duidelijk rekening houden met Europese tendensen en deze verwerken in toekomstige beheersovereenkomsten zonder te wachten op een mogelijke uitspraak. Een preventief optreden is aangeraden om Deense situaties te vermijden.

Ik ben zeer tevreden met de visie van de minister over themakanalen. Ik pleit ervoor om over een

Decaluwe

aanvraag van de VRT, die er zeker zal komen, voorafgaandelijk een parlementair debat te organiseren. Het medialandschap zal er straks inderdaad anders uitzien. In een parlementaire democratie is het belangrijk dat het parlement aan de regering advies verstrekt. Dat is vanzelfsprekend zo als het om het regeerakkoord gaat. De minister moet ook op dit vlak zijn verantwoordelijkheid opnemen.

De voorzitter: Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens: Ik heb het woord openbreken niet gebruikt, ik vind het bovendien een negatief geladen woord. Ik pleit ervoor dat niemand dat woord nog gebruikt. Het straalt negativiteit uit.

De rechten die in de beheersovereenkomst tot 1 januari 2007 zijn verwoord, kunnen behouden blijven. Maar we zullen vervroegd tot een nieuwe beheersovereenkomst moeten overgaan. De vraag voor een nieuw cultuurnet zal immers komen en dan is het debat meteen geopend. We hebben in Trends de uitspraken van de heer Mary gelezen. Dat zou 15 miljoen euro kosten. Tegen 2010 is voor de digitale omwenteling echter 200 miljoen euro nodig.

We kunnen natuurlijk halsstarrig vasthouden aan de beheersovereenkomst tot 1 januari 2007. Binnen een paar maanden zitten we echter midden in het debat. We kunnen beter niet over één punt debatteren maar het debat ten gronde voeren en de nieuwe beheersovereenkomst voorbereiden.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb nog een opmerking bij de bedenkingen van de heer Decaluwe. Er mag op dit vlak zeker proactief worden gewerkt, of de nieuwe beheersovereenkomst nu doorbreekt of niet. Dat is immers nattevingerwerk en specialisten zitten er soms ook naast. Op de internetmarkt bijvoorbeeld, hadden de consultants en de topspecialisten de weblog als een marginaal verschijnsel bestempeld. Op een jaar tijd werd het een wereldtrend. Ik wil tot voorzichtigheid manen. Niemand kan dat zeggen. De consultants worden bovendien betaald om verhalen te vertellen.

Ik vind het vreemd dat men de beheersovereenkomst niet als een contract kan bekijken. Contracten kunnen immers worden herbekeken of men dat nu doorbreken noemt of er een andere term op plakt. Contracten kunnen toch gehernegotieerd worden. Dat gebeurt in de privé-sector ook. Het is vreemd dat dit in het geval van een openbare omroep niet kan.

Ik wil de aandacht nog op een ander aspect vestigen. De digitale revolutie is misschien mooi, maar onze bekommernis moet ook uitgaan naar de toegankelijkheid. Iedere Vlaamse burger zou zeer goedkoop toegang moeten krijgen tot digitale innovaties, zo niet ontstaat er een sociale digitale kloof. Daar moet het zwaartepunt van onze bekommernis liggen. Er moet ook worden gedacht aan de mensen die een decoder niet kunnen betalen en zo uit de boot vallen. Ik hoop dat daarover goed wordt nagedacht en gediscussieerd. Dit is niet nieuw, we hebben dit punt twee weken geleden ook al in de kranten aangekaart. Wij kondigen trouwens een motie aan.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Wat de Europese klacht betreft waarover de heer Decaluwe sprak: daar ga ik nu niet verder op in. Er komt nog een vraag over dit onderwerp en dan zal ik uitgebreid antwoorden.

De heer Decaluwe vraagt een uitgebreid debat op het moment dat zich nieuwe beslissingen aandienen. Het zou me ten zeerste verwonderen als we op dat moment geen debat zouden houden. Daar maak ik me geen zorgen over. Het debat zal er zeker komen. Ik heb zelfs het gevoel dat de zaken bijna wekelijks worden herhaald.

Wat de terminologie betreft, als een nieuwe overeenkomst moet worden genegotieerd, doet het er niet toe of men dat de overeenkomst openbreken noemt of een andere term gebruikt. Ik vind dat de term openbreken geen negatieve connotaties oproept. Laten we eerst naar de essentie kijken en nagaan wat we van de VRT verwachten en de vraag stellen of we een nieuwe beheersovereenkomst nodig hebben omwille van de digitale techniek. Dat is niet het geval, we zenden immers uit. We gaan ook de analoge switch niet onmiddellijk aan, precies vanuit het oogpunt dat iedereen naar de radio

Bourgeois

moet kunnen blijven luisteren en naar de televisie kijken. En dat is ook niet nieuw. We zullen de zaken niet halsoverkop aanpakken. Op dit ogenblik zijn er een 50.000 DAB-radio's in Vlaanderen. We zullen met alle elementen rekening houden.

De vraag is dan meteen ook of we de dotatie van de VRT moeten verhogen en of er nieuwe zenders moeten komen. Als dat zo is, moet nog worden nagedacht welke zenders nuttig zouden zijn. Dat is een ander debat dan de overgang naar interactiviteit en digitalisering. We moeten wachten op de voorstellen van de VRT. Wij moeten bepalen welke maatschappelijke opties we daarin nemen.

We moeten proactief werken, maar de digitalisering is er al. De uitrol is gebeurd of is bezig met de twee grote operatoren. We moeten daarover niets beslissen. Dat komt inderdaad op ons af, maar dat is iets anders dan het debat over de VRT, dat hier zeker nog zal worden gevoerd op een ander moment.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Decaluwe en door de heer Verstrepen werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Stefaan De Clerck tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de aanstellingsprocedure voor de nieuwe Vlaamse Bouwmeester

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Clerck tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de aanstellingsprocedure voor de nieuwe Vlaamse Bouwmeester.

De heer De Clerck heeft het woord.

De heer Stefaan De Clerck: Mijn vraag gaat over het belang van architectuur en of het beleid op dat vlak het principe van continuïteit zal respecteren. De heer bOb Van Reeth werd zes jaar geleden door mevrouw Wivina Demeester als Vlaams Bouwmeester aangesteld. Hij heeft schitterend werk geleverd. De vraag is nu of het instituut van Vlaams Bouwmeester wordt verlengd.

Het is duidelijk dat de heer Van Reeth aan de taak een eminente invulling heeft gegeven. Hij zal er op tijd en stond op gepaste wijze voor worden gelauwerd. Hij heeft heel wat invloed uitgeoefend op het vlak van architectuuropdrachten, en hij heeft voor de architectuur in Vlaanderen meer internationale waardering geoogst. Hij verdient een positieve evaluatie.

Er is wel nog veel werk aan de winkel. Er zijn veel overheden, zoals lokale overheden en instellingen en organisaties, die met architectuuropdrachten worden geconfronteerd. Ze hebben het instrument van de Vlaamse Bouwmeester, de verschillende opdrachten, de vergunningen, de selecties en de oproepen leren ontdekken. Er zijn zeer mooie publicaties over verschenen. Het zijn dikwijls indrukwekkende documenten.

De impact van architectuur kan nauwelijks worden overschat. Architectuur bepaalt het materiële kader waarin we leven. Wij hebben er alle belang bij zeker in een stedelijke context. Vandaar de vraag het instituut voort te zetten. Landschapsarchitectuur en integratie van kunst in de architectuur zijn even belangrijk. Er is een reflectiegroep over samengekomen. Er is een brede opdracht aan gegeven, zoals bestuurszaken, media en toerisme. De bevoegdheid architectuur zat daar ook bij in verscholen. Ik hoop dat de minister zich verder engageert, de aanstelling van een bouwmeester hernieuwt en de aanbevelingen die vanuit de reflectiegroep zijn geformuleerd, verwerkt.

Ik heb twee kleine bedenkingen. Er zou een soort van alarmbelprocedure moeten worden ingebouwd. De Vlaamse Bouwmeester moet kunnen tussenkomen als de Vlaamse overheid daden van architectuur stelt die niet conform zijn of niet goed worden bevonden. Hij moet een rechtstreekse impact kunnen hebben, een procedure in gang kunnen zetten. Een ander aspect is de voortzetting van het team of de vraag naar continuïteit. Er moeten voldoende middelen voorhanden zijn. Eén

De Clerck

persoon volstaat niet. Dat punt is eveneens door de reflectiekamer aangedragen. De datum van 1 april is niet meer veraf. Wie is de nieuwe Vlaamse Bouwmeester?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: In de aanstellingsprocedure werd wel degelijk rekening gehouden met de aanbevelingen van de reflectiekamer, zowel bij de opstelling van het profiel als bij de opmaak van de selectieprocedure. Onder punt vier van de nota van de reflectiekamer worden volgende aandachtspunten voor de opmaak van het profiel vermeld: moreel gezag, deskundigheid gekoppeld aan ervaring, integriteit, communicatievaardigheid, organisatorisch talent, voeling met het werkveld en beschikbaarheid.

Deze kenmerken werden in het uitgeschreven profiel verwerkt. De andere aandachtspunten van de reflectiekamer heb ik op 13 december 2004 tijdens een onderhoud met de huidige Vlaamse Bouwmeester doorgenomen en wens ik verder te bespreken met de volgende bouwmeester.

Wat de stand van zaken betreft, heb ik bij de opmaak van de selectieprocedure op 7 oktober 2004 de opdracht gegeven om de procedure tot aanwerving van een nieuwe bouwmeester uit te werken. Ik heb daarbij uitdrukkelijk verwezen naar het verslag van de reflectiekamer.

Wat de samenwerking tussen het team Vlaamse Bouwmeester en AZF aangaat, werd een profiel opgemaakt, een open kandidatuurstelling geredigeerd en een procedure voor aanwerving op punt gesteld. Op 14 december 2004 is de goedgekeurde procedure in akkoord met Jobpunt Vlaanderen uitgewerkt. De procedure omvat zeven fases.

Tijdens de eerste fase is de functiebeschrijving en het competentieprofiel opgesteld.

Tijdens de tweede fase heeft de marktprospectie plaatsgevonden en is de vacature extern aangekondigd. Op 15 januari 2005 is de vacature op de website van Jobpunt Vlaanderen vermeld en in de pers gepubliceerd. De termijn om schriftelijke kandidaturen in te dienen, is op 4 februari 2005 afge-

sloten. Aangezien voldoende valabele kandidaten zich schriftelijk hebben gemeld, is op 18 februari in akkoord met de leden van de jury besloten geen verdere research te verrichten. Er hebben zeventien kandidaten gereageerd.

Tijdens de derde fase hebben de Accordgroup en Jobpunt Vlaanderen een preselectie op basis van de ingediende cv's gehouden. Ze hebben dertien kandidaten overgehouden.

Tijdens de vierde fase hebben Jobpunt Vlaanderen en de Accordgroup op 3 en 4 maart 2005 verkennde gesprekken met de dertien overgebleven kandidaten gevoerd. Op 7 maart 2005 zijn de resultaten van deze gesprekken aan de jury voorgelegd. De jury heeft vier kandidaten weerhouden.

Tijdens de vijfde fase heeft de Accordgroup een assessment georganiseerd. De Accordgroup heeft elke overgebleven kandidaat voor een diepte-interview uitgenodigd en een case voorgelegd. Op 24 maart zullen we weten welke kandidaten aan de zesde fase zullen deelnemen.

Tijdens de zesde fase zal een interviewpanel een functiegericht interview met de overgebleven kandidaten houden en de cases bespreken. Ik weet nog niet over hoeveel kandidaten het op dat ogenblik zal gaan.

Tijdens de zevende fase zal ik een kandidaat aan de Vlaamse Regering voordragen.

De hele procedure is haast afgewerkt. We zitten momenteel met een laatste shortlist. De diepte-interviews zullen tot een ultiem voorstel leiden.

De werking van het team kan uiteraard aan de noden van de volgende bouwmeester worden aangepast. We moeten de bouwmeester op dit vlak respecteren. Dit is in het verleden met de heer Van Reeth overigens ook gebeurd. Aangezien hij een goed team heeft uitgebouwd, voorziet ik geen spectaculaire veranderingen. We moeten evenwel oog hebben voor de wensen en de aspiraties van de nieuwe bouwmeester.

De organisatiestructuur van het team voorziet in de mogelijkheid om concepten uit te voeren en te behandelen. Deze mogelijkheid situeert zich op een aantal domeinen, namelijk de voorbereiding en het onderzoek van projecten, de voorberei-

Bourgeois

ding en de selectie van ontwerpers, de introductie van kunstintegratie, de ondersteuning van lokale bouwheren, de beleidsvoorbereiding en de internationale contacten.

De opdracht van de Vlaamse Bouwmeester blijft uiteraard het bewaken van de architecturale kwaliteit. De Vlaamse Bouwmeester moet de selectieprocedures en de criteria voor de toewijzing van architectuuropdrachten opstellen. De Vlaamse Bouwmeester moet tevens de Vlaamse overheid adviseren bij het kiezen van de meest geschikte architect of ontwerper.

De voorzitter: De heer De Clerck heeft het woord.

De heer Stefaan De Clerck: Mijnheer de minister, betekent dit dat u morgen, tijdens de eerstvolgende ministerraad, iemand zult voordragen? Zullen we morgen een naam te horen krijgen of moeten we hier nog even op wachten?

De enige vraag die u nog niet hebt beantwoord, betreft het bindend karakter van de adviezen van de Vlaamse Bouwmeester. Kan de Vlaamse Bouwmeester, indien zou blijken dat een afwijking van een dergelijk advies negatieve gevolgen voor de kwaliteit van de Vlaamse projecten heeft, van een vetorecht of een alarmprocedure gebruik maken? De Vlaamse overheid heeft op dit vlak een voorbeeldfunctie te vervullen. Indien zou blijken dat bepaalde eisen niet worden gerespecteerd of nageleefd, moet de Vlaamse Bouwmeester aan de alarmbel kunnen trekken. Ik zou u willen vragen hiermee rekening te houden.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: De Vlaamse Regering zal morgen nog geen beslissing nemen. De minister-president wil vermijden dat dossiers bij hoogdringendheid aan de agenda worden toegevoegd. Agendapunten moeten een week op voorhand worden ingediend. De beslissing zal dan ook pas op de eerstvolgende ministerraad worden genomen.

Wat de alarmprocedure betreft, moet ik passen. Dit hebben we eigenlijk over het hoofd gezien. De procedure heeft in het verleden enigszins voor problemen gezorgd. Volgens de Inspectie van Finan-

ciën was ze niet compatibel met de wet op de overheidsopdrachten. Hierdoor zijn een aantal dossiers geblokkeerd. Deze procedurele problemen zijn ondertussen opgelost. We boeken vooruitgang.

Mijnheer De Clerck, ik zal dit verder laten onderzoeken. Ik zal u hiervan op de hoogte houden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de houding van de Europese Commissie inzake financiering van de openbare omroepen

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Caron tot de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de houding van de Europese Commissie inzake financiering van de openbare omroepen.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, de EU is terecht geïnteresseerd in de financiering van openbare omroepen in Europa. Vorige week heeft mevrouw Croes, de niet-onomstreden Europese commissaris voor de Mededinging, een ingrijpende wijziging van de financieringswijze van de publieke zenders in Duitsland, Ierland en Nederland geëist. Volgens bepaalde bronnen zou de VRT binnenkort ook aan de beurt zijn. In twee krantenartikels staat te lezen dat de Vlaamse openbare zendgemachtigde zich in een gelijkaardig parket bevindt. Aangezien de klachten van de VMMA later zijn ingediend en het onderzoek nog niet is afgerond, heeft de Europese Commissie zich hierover nog niet uitgesproken.

Het is trouwens niet de eerste keer dat dit gebeurt. De Europese Commissie heeft de openbare omroepen van Frankrijk, Spanje en Portugal op het matje geroepen en een aantal eisen inzake de financiering gesteld. De Europese Commissie is van mening dat de openbare omroepen van Duitsland, Ierland en Nederland belastingsgeld gebruiken om winstgevende activiteiten te subsidiëren. Dit onderwerp is uiteraard nauw verbonden met het onderwerp van

Caron

de eerste interpellatie die hier vandaag is gehouden. De potentieel winstgevende activiteiten van de VRT zijn hier reeds aan de kaak gesteld. In de wandelgangen van de Europese Commissie wordt dan ook verteld dat de VRT zich in een gelijkaardige situatie bevindt. De betrokken landen hebben de vraag gekregen de precieze opdracht van hun openbare omroep duidelijker te omschrijven en de boekhouding van die omroep transparanter te maken. Het onderscheid tussen de openbare dienstverlening en de andere activiteiten moet duidelijk zijn.

Hoewel dit buiten het eigenlijke onderwerp van mijn vraag om uitleg valt, wil ik erop wijzen dat we op termijn een discussie over de essentie van een openbare omroep zullen moeten voeren. Een overheid moet weten wat ze van een omroep wil. De vraag is of al deze activiteiten tot de exclusieve opdracht van een openbare omroep moeten behoren.

Een aantal taken van de openbare omroep worden momenteel door de overheid gefinancierd. We zullen de vraag krijgen om deze overcompensatie te beëindigen. De on-lineactiviteiten zullen het eerst in het vizier worden genomen. Gezien de al te gekke letterspelletjes die op de commerciële zenders worden uitgezonden, verbaast dit me niet. Zaken als een sms-actie of televoting kunnen onwaarschijnlijke opbrengsten voor een omroep genereren. Ik vraag me af of dit tot de taken van een overheid behoort. Volgens een persmededeling van de Europese Commissie gaat het immers om 'de democratische, sociale en culturele behoefte van de samenleving, die door traditionele omroepactiviteiten moet worden ingevuld.

De Europese Commissie kijkt met grote ogen naar het programma Liebesalarm. Onder die titel zendt de WDR, een Duitse regionale zender die in het grootste deel van Vlaanderen via de kabel kan worden ontvangen, gratis partnerbeurzen uit. Ik moet eerlijk bekennen dat ik me hierbij allerlei zaken kan voorstellen, maar dat ik eigenlijk niet weet wat het programma inhoudt. (*Gelach*)

De Europese Commissie heeft zich nog niet over de klacht van de VMMA over de structurele overcompensatie van de VRT uitgesproken. De woorden van de heer Todd, de woordvoerder van de VMMA, hebben me ertoe aangezet deze vraag om

uitleg te stellen. Volgens hem vertoont het dossier van de VRT veel gelijkenissen met de dossiers van de openbare omroepen in de daarnet vermelde landen.

De woordvoester van de VRT heeft het volgende verklaard: 'De opdracht van de VRT is in de beheersovereenkomst al heel duidelijk en omvangrijk gedefinieerd'. Ik ben het daar niet helemaal mee eens. Ze heeft ook het volgende verklaard: 'Over de on-lineactiviteiten staat er zelfs vermeld dat de VRT een voortrekkersrol moet spelen op innovatief vlak, om de digitale kloof te dichten'. Mevrouw Ceysens kan in de ad-hoccommissie Digitaal Vlaanderen de vraag stellen of de openbare omroep een actor in het dichten van de digitale kloof is. De on-lineactiviteiten worden met het innovatieve vlak en met het vervullen van een voortrekkersrol vereenzelvigd. Dit is een ruime interpretatie van de opdracht.

In een begeleidend memorandum van de Europese Commissie staat te lezen dat een openbare omroep permanent door een onafhankelijk orgaan moet worden gecontroleerd. De BBC heeft al verklaard een eigen controleorgaan naast het eigen bestuur te zullen creëren. In het Vlaams regeerakkoord staat dat de Vlaamse Regering een Vlaamse regulator voor de media zal oprichten. De opmerkingen van de Europese Commissie rijmen met mijn eigen visie. De precieze opdracht van de publieke omroep moet duidelijker worden omschreven. De boekhouding moet transparanter worden gemaakt. Dit zijn twee doelstellingen die we ook zonder de opmerkingen van de Europese Commissie moeten nastreven. De beleidsnota geeft trouwens aanzetten in die richting.

Mijnheer de minister, bent u het eens met mijn standpunt? Zult u hier tijdens de voorbereidingen van de nieuwe beheersovereenkomst meer aandacht besteden? Zoals u merkt, let ik goed op mijn woorden. (*Gelach*)

Volgens de Europese Commissie zou een onafhankelijk orgaan de openbare omroep permanent moeten controleren. Betekent dit dat we in de toekomst een onderscheid moeten maken tussen de raad van bestuur van de VRT en een nieuw controleorgaan? De Britse regering heeft voor de controle op de BBC een soortgelijke beslissing genomen. Vindt u dat we een nieuw orgaan moeten oprichten of dat we die opdracht aan de nog op te richten regulator voor de media moeten toevertrouwen?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de voorzitter, eigenlijk vormt deze vraag om uitleg een vervolg op de discussie die we daarnet hebben gevoerd. Misschien zullen we hier ooit nog wel eens een sub-commissie voor de VRT oprichten. Hoewel ik hier niet te veel in herhaling wil vallen, blijkt uit heel dit verhaal dat de financiering van de openbare omroep voortvloeit uit een beheersovereenkomst die ooit door het Vlaams Parlement is goedgekeurd. Hoewel hieraan een parlementair debat is voorafgegaan, wil ik hier niemand met de vinger wijzen. Wat we uit de toen gevoerde gesprekken kunnen leren, kan ons helpen tijdens de voorbereidingen van een nieuwe beheersovereenkomst. De voorbereidende gesprekken komen eraan. Zoals iedereen kan merken, druk ik me ook voorzichtig uit.

De openbare omroep laat beheersovereenkomsten en mediadecreten steeds door juristen en specialisten bestuderen. We moeten toegeven dat de openbare omroep het slim speelt. Hij hanteert een eigenaardige redenering. Indien niet te lezen staat dat iets niet mag, mag het volgens de openbare omroep wel. Alles moet blijkbaar zeer duidelijk worden afgebakend. We moeten hier iets uit leren. We moeten de redenering van de openbare omroep omdraaien. Volgens mij is de Vlaamse Regering perfect in staat om te bepalen wat een openbare omroep wel en niet mag. Ik begrijp niet waarom dit zo moeilijk is. Tijdens het opstellen van een nieuwe beheersovereenkomst moeten we het juiste kader schetsen. Om dergelijke gevolgen te voorkomen, zullen we bepaalde zaken duidelijker moeten afspreken.

Er zijn op Europees niveau klachten ingediend. Voorlopig gaat het enkel om de financiering en om het opstarten van traditionele producten. De heer Caron heeft evenwel gelijk. Aangezien de openbare omroep steeds nieuwe producten blijft aanbieden, zal deze discussie blijven duren. We zullen meer vragen over cross-mediale en interactieve toestanden en over games krijgen. De openbare omroep begeeft zich tegenwoordig op al deze terreinen.

Er is hier terecht naar Groot-Brittannië verwezen. We zouden daar ons licht kunnen opsteken. De Britse regering en de BBC hebben een afspraken-charter opgesteld. Ik weet niet of dit charter nog geldig is. In dat charter zijn onder meer afspraken

over on-lineactiviteiten opgenomen. Er is toen ook beslist welke activiteiten veeleer bij de activiteiten van een commerciële of van een openbare omroep horen.

Ik blijf mijn vraag tot vervelens toe herhalen. Zou het niet mogelijk zijn om alle betrokken partijen tijdens de voorbereiding van de beheersovereenkomst rond de tafel te krijgen om een dergelijk charter op te stellen? De VRT moet hier uiteraard bij aanwezig zijn. Het is niet mijn bedoeling de VRT te jennen. Op die manier zouden we nieuwe klachten kunnen voorkomen.

Zoals ik vorige keer al heb gezegd, heeft de openbare omroep zich op het domein van de spelletjes-industrie begeven. Volgens verschillende bronnen is de entertainmentindustrie de meest explosieve sector van het moment. In vergelijking met deze bedrijven is de VMMA een kleine garnaal. We hebben het hier over een wereldwijd actieve industrie. Achter de ontwikkeling van de huidige spelletjes en andere vormen van entertainment schuilen gigantische bedrijven. We moeten de VRT voor een discussie over deze sector hoeden.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, ik kan de redenering van de heer Verstrepen gedeeltelijk volgen. De heer Caron heeft een aantal facetten naar voren gebracht. Blijkbaar kan de VRT zich met on-lineactiviteiten en dergelijke bezighouden. Dit is voor mij evenwel niet de cruciale vraag.

De minister zou de Europese Commissie moeten contacteren. We moeten weten welke timing de Europese Commissie wil hanteren en wanneer we ons aan een uitspraak mogen verwachten. Deze uitspraak zal cruciaal zijn voor de komende jaren. We zouden de nieuwe beheersovereenkomst kunnen aanpassen. Ik ben hier alvast geen voorstander van. Indien de Europese Commissie binnen 2 jaar een uitspraak zou doen, zouden we misschien helemaal moeten herbeginnen.

Ik vind niet dat we mogen doen alsof er niets aan de hand is. We mogen niet op een effectieve uitspraak wachten. Dit zou geen degelijk beleid zijn. Het zou de toekomstige beleidsmakers in een moeilijke positie plaatsen. Dit is in Denemarken gebeurd. Beide dossiers lopen uiteraard niet volledig gelijk. De Deense regering heeft ervoor ge-

Decaluwe

kozen de mogelijkheden volledig uit te putten en heeft nadien de gevolgen moeten dragen.

We mogen niet vergeten dat commissaris Croes een economiste is. Het lijkt me niet verstandig van de openbare omroep om steeds weer nieuwe producten te lanceren. De VRT moet beseffen dat hij problemen kan krijgen. Mijn vraag betreft niet de inhoud van de zaak. Ik wil enkel weten met welke timing we rekening moeten houden.

Bepaalde mensen hebben er misschien belang bij om de zaak zo lang mogelijk te rekken. Wij zijn verantwoordelijk voor het budget. Wij moeten onze verantwoordelijkheid opnemen. Indien de Europese Commissie een uitspraak doet, zullen we het beleid moeten bijsturen. Indien het bij een inhoudelijke bijsturing zou blijven, zou het nog meevallen. Indien die bijsturing ook budgettaire implicaties zou hebben, zou het veel erger worden.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, collega's, de opmerkingen van de woordvoerder van de Europese Commissie zijn voorbarig. Op dit ogenblik is er alleen maar een informatieronde aan de gang met betrekking tot de VRT. Er is nog geen onderzoek ingesteld.

De VRT heeft officieel geprotesteerd bij de woordvoerder van de Europese Commissie tegen zijn uitspraken. De commissie is gestart met een onderzoek naar mogelijke onterechte bestedingen van publieke middelen door de openbare omroepen in Nederland, Duitsland en Ierland. Het onderzoek heeft te maken met hun on-lineactiviteiten, de aankoop van sportrechten en financiering ad hoc.

De woordvoerder van de Europese Commissie verklaarde voorbarig en onterecht dat de situatie in Vlaanderen veel gelijkenissen vertoont met de situatie in Nederland, Ierland en Duitsland. Bij ons is er immers nog geen formeel onderzoek ingesteld naar de situatie van de VRT, zodat er ook nog geen uitspraken kunnen worden gedaan over eventuele gelijkenissen met andere klachten.

Een verschil met andere landen is dat de opdrachten van de VRT heel duidelijk omschreven zijn in de

beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Gemeenschap voor de periode 2002-2006. Op dit ogenblik doen zich belangrijke technologische en maatschappelijke evoluties en veranderingen voor. Het is dan ook evident dat de omschrijving van de opdrachten in de volgende beheersovereenkomst wellicht zal worden aangepast.

Over de on-lineactiviteiten van de VRT is de beheersovereenkomst duidelijk. Er staat in dat verband in de vierde paragraaf van het eerste artikel dat de VRT een voortrekkersrol moet spelen op innovatief vlak om de digitale kloof te dichten.

De Europese Commissie heeft al aangegeven dat de publieke taak van de openbare omroep ook on-lineactiviteiten kan omvatten. Dat is niet per definitie onmogelijk. We moeten alleen weten welke opdracht wordt gegeven aan de VRT en welke middelen die daarvoor krijgt. Een aantal zaken moeten duidelijk en goed worden omschreven. Ook het debat daaromtrent moet correct worden gevoerd.

De VRT heeft verschillende innovatieve projecten die bijdragen tot de invulling van de nieuwe behoeften die de mediagebruikers hebben en/of die bijdragen tot het dichten van de digitale kloof. Ik denk daarbij aan www.vrtnieuws.net en aan KetnetKick.

De financiering van de VRT-activiteiten die passen in die voortrekkersrol, verloopt conform de Europese regelgeving. De VRT past de Europese transparantierichtlijn van 26 juni 2000 toe sinds het boekjaar 2001. Dat betekent dat de VRT een gescheiden analytische boekhouding voert, dat de VRT de kosten toewijst aan commerciële opbrengsten, dat de VRT een onderscheid maakt tussen de commerciële opbrengsten voortvloeiend uit de publieke opdracht en andere opbrengsten en dat de VRT een gedetailleerde methodologie volgt. Ten gevolge van onze vraag naar meer transparantie is de heer Mary komen verklaren dat er nu ook in het jaarverslag meer details zullen staan, zoals bijvoorbeeld de kostprijs per net. De VRT zegt dat hij aan de transparantierichtlijn voldoet en zich daaraan heeft geconformeerd.

Mijnheer Decaluwe, ik ga nu aan de Europese Commissie geen timing vragen. Daarvoor is de situatie veel te delicaat. Ik zal wel contact opnemen met de Europese Commissie over de vrije

Bourgeois

nieuwsgaring en de delokalisatieproblematiek die de VRT, de VTM en andere zenders zal treffen. Ik heb ook gevraagd om gehoord te worden in dat verband, wat nog niet gebeurd is.

Er loopt nog geen onderzoek tegen de VRT. Ik kan nu moeilijk gaan zeggen dat er een onderzoek moet worden gevoerd dat klaar moet zijn tegen een bepaalde datum. Dat is mijn taak niet en dat zou bovendien totaal ongepast zijn. Ik heb dus wel gevraagd om gehoord te worden. Sinds eind oktober 2004 hebben we echter geen enkele respons gekregen op het antwoordenboek en de massa bijlagen die werden ingediend.

De raad van bestuur van de VRT oefent de bevoegdheden uit die hem via de mediadecreten werden toegekend. Bovendien controleert hij het management van de VRT.

De VRT is ook nog onderworpen aan een aantal controle- en toezichtsmechanismen. Het auditcomité van de VRT houdt toezicht op het systeem van interne controle, op het auditproces en op het jaarplan van de interne audit. Het VAR-opvolgingscomité oefent toezicht uit op de strategie van de VAR. Het comité controleert of de VAR optreedt conform de beheersovereenkomst en de strategie van de VRT. Het volgt ook het bedrijfsresultaat van de VAR op en oefent toezicht uit op de commerciële politiek van de VRT. Het remuneratiecomité van de VRT beslist over de lonen van het management op voorstel van de gedelegeerd bestuurder. Daarnaast oordeelt het over de remuneratie van de gedelegeerd bestuurder. De voorzitter van de raad van bestuur heeft gezegd dat die drie comités nieuwe impulsen zullen krijgen. Hij zei dat in het licht van de algemene vraag naar goede controle en transparantie.

De bedrijfsrevisor oordeelt als onafhankelijke en onpartijdige deskundige over de jaarrekening op basis van de internationale normering en de Belgische controlenormen. Het Rekenhof levert bij het Vlaams Parlement een controlerapport af over de financiële resultaten van de VRT. De Vlaamse overheid oordeelt op de algemene vergadering van de VRT over de jaarrekening in haar hoedanigheid van aandeelhouder. De aandeelhouder heeft een vraagrecht op de algemene vergadering van de VRT.

De Vlaamse overheid treedt ook op als administratieve overheid. In die zin houdt ze toezicht op de behoorlijke en de legale uitvoering van de opdracht van de openbare omroep. Daarom wenst de Vlaamse overheid een jaarlijkse rapportering van de resultaten op de performantiemaatstaven die worden vermeld in de beheersovereenkomst.

De gemeenschapsafgevaardigde wordt door de Vlaamse Gemeenschap aangewezen en ziet erop toe dat de opdracht van de openbare omroep wordt uitgevoerd conform de wetten, decreten, besluiten en beheersovereenkomst. Hij woont de vergaderingen van de raad van bestuur bij met raadgevende stem.

Het Vlaams Parlement heeft controlerecht in verband met de naleving van de beheersovereenkomst en meer bepaald over de realisatie van de performantiemaatstaven. De leden van het Vlaams Parlement hebben informatie-inzagerecht bij het Rekenhof op basis van artikel 33 van het reglement van het Rekenhof. Dat informatie-inzagerecht is beperkt tot de informatie die valt onder de controlebehoefte van het parlement.

In het ontwerp van VRM-decreet, dat ik op 8 april ter goedkeuring zal voorleggen aan de Vlaamse Regering, staat inderdaad dat de VRM op de uitvoering van de beheersovereenkomst zal toezien en daarover verslag zal uitbrengen. Om daartoe te komen heb ik de informatievraag van de Europese Commissie niet nodig gehad. Ik vind gewoon dat dat een noodzakelijke stap is, die de rol van dit parlement zal versterken.

Ik heb de besprekingen over het al dan niet halen van de performantiemaatstaven een keer meege maakt. Het parlement moet daarover beter worden geïnformeerd. Het is de taak en de opdracht van de VRT om te controleren of hij de performantiemaatstaven realiseert. Ik vind echter dat het parlement objectief moet worden voorgelicht daarover en dat er een onafhankelijk onderzoek van derden moet zijn.

Europa volgt dat spoor ook. Controle en transparantie zijn bedoeld om duidelijkheid te verschaffen. Het parlement zal daardoor met meer kennis van zaken de jaarlijkse besprekingen met de VRT tegemoet treden.

De VRM zal een onafhankelijk orgaan zijn. Ik zal proberen het zo performant mogelijk te maken. Bij

Bourgeois

mijn aantreden heb ik al gezegd dat we een manco hebben wat de controle van het hele mediagebeuren betreft. We hebben hier al vragen en interpellaties gehad over de lokale radio's, over het toezicht op privé- en publieke omroepen, over decreten en over allerlei wetgeving.

We hebben een controleorgaan nodig dat voldoende bemand is. Ik hoop dat we met het huidige budget dat op de begroting staat, kunnen zorgen voor tien tot twaalf mensen. Dit moet toelaten dat de VRM een goede start kent en dat er kan worden tegemoet gekomen aan de vele vragen voor toezicht op de lokale, regionale en landelijke radio's. Ik wil de VRM onder meer de taak geven om controle uit te oefenen op de performantiemaatstaven. Het moet een onafhankelijke controle-instelling zijn die informatie levert aan het parlement.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, ik dank u voor het degelijke antwoord. Het is terecht toegelaten dat de openbare omroep zich daarmee bezighoudt. De afbakening van wat kan, moet enerzijds worden gesitueerd binnen de algemene opdracht van de omroep en anderzijds komt de definiëring de omroep zelf niet toe, maar wel de overheid.

Ik ben blij dat er op vlak van controle een nieuwe wind waait. De interne comités van VRT en VAR worden gedynamiseerd en zullen hun rol sterker kunnen spelen. Ik vind het erg belangrijk dat het Vlaams Parlement op een gedegen en wetenschappelijke manier wordt geïnformeerd over de toepassing van de beheersovereenkomst en de performantiemaatstaven. Dat laat ons toe meer onderbouwd te ageren. Het belang van de omroep en de democratische controle erop worden verstrekt, en dat is een erg goede evolutie.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, Europa zegt vanzelfsprekend dat de openbare omroep on line kan. Voor kranten on line moet worden betaald omdat dit economisch leefbaar moet zijn. De grote vraag is binnen welke structuur en prijszetting dergelijke initiatieven van de VRT vallen. De discussie met Europa gaat daarover. Er moet eerlijke concurren-

tie zijn met de privé-sector. Ik ben er niet tegen dat de VRT dit doet, maar er zijn andere actoren op de privé-markt die veel investeren. Die discussie moet worden gevoerd.

Ik zal een boude voorspelling doen. Het zou wel eens kunnen dat de VRT binnen 5 jaar moet worden opgesplitst in een openbare en commerciële structuur. Als er geen duidelijk antwoord komt van Europa, zullen we dat op die manier moeten doen. Als we dat niet doen, zullen privé-ondernemers het steeds moeilijker krijgen om op te boksen tegen instellingen die worden gefinancierd met belastinggeld.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Het grote verschil tussen de VRT en andere zenders is dat de wetgever in dit geval een bepaalde opdracht heeft gegeven en een beheersovereenkomst heeft afgesloten. Nederland komt hier zijn mosterd halen. Ze spiegelen zich heel erg aan ons model van beheersovereenkomst. We hebben een opdracht gegeven, maar ik ga ermee akkoord dat die moet worden verfijnd. Een en ander kan beter worden afgelijnd. In de nieuwe beheersovereenkomst moet worden bepaald wat wel en niet kan.

Mijnheer Decaluwe, ik twijfel aan uw voorspelling. Er zijn mensen binnen de VRT die daar vragende partij voor zijn, maar we moeten daar ernstig over nadenken.

De heer Carl Decaluwe: Ik heb het over bepaalde activiteiten. Ik heb hier al voorspellingen gedaan die zijn uitgekomen. Vroeg of laat zal Europa een uitspraak doen en zullen we verplicht worden om de structuren aan te passen.

Minister Geert Bourgeois: Bij leven en welzijn zullen we weten of dit klopt. Er is een richtlijn en de VRT maakt zich sterk dat hij voldoet aan de eisen inzake afsplitsing en dergelijke meer.

Als we bepaalde Europese commissarissen moeten volgen, dan hebben we geen publieke omroep meer. Alles wordt bekeken in de sfeer van concurrentie. Vlaanderen heeft een grote inbreng gehad in het protocol van Amsterdam. Het is belangrijk dat er een culturele, informatieve en educatieve taak is ingebracht in de media. De autonomie van de lidstaten moet daarin kunnen spelen. Ik zal het

Bourgeois

nog eens herhalen. Ik wil niet dat Europa dit soort zaken uitsluitend vanuit het oogpunt van de concurrentie bekijkt. Als dat gebeurt, dan zijn we een heel eind verwijderd van wat we willen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister, ik wil het de openbare omroep niet moeilijk maken. Een grotere transparantie, een betere taakomschrijving en definiëring van de omroep maakt hem ook krachtiger. De heer Decaluwe heeft gelijk als hij zegt dat het op termijn onvermijdelijk is dat de grens tussen de commerciële en openbare omroep zal verdwijnen. Opdrachten voor de openbare omroep kunnen ook opgenomen worden door vrije zenders en omgekeerd. Dat is echter geen discussie voor de volgende maar wel de daaropvolgende beheersovereenkomst.

De voorzitter: Dat gaat dan om de beheersovereenkomst van 2012.

Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Dat gaat enigszins in de richting van wat het Nederlands rapport voorstelt. We moeten voorzichtig zijn. Een publieke omroep die zich zou moeten beperken tot de kerntaken, namelijk informatie, educatie, duiding en cultuur, zou wel eens vleugellam kunnen worden gemaakt.

Ik ken dat rapport. Er zitten heel wat zinvolle zaken in. Laten we echter niet over een nacht ijs lopen en het zomaar overnemen.

Mijnheer de voorzitter, elke week noteer ik hier punten die van belang zijn. Ik zit al aan een hele waslijst

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over personen met een handicap op de VRT

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verstreken tot de heer Bourgeois,

Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over personen met een handicap op de VRT.

De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, allochtone Vlamingen zijn niet vaak op het scherm te zien. Er zijn uitzonderingen, in series als Flikken en Thuis. Inmiddels levert de VRT concrete inspanningen om de aanwezigheid van allochtonen op en achter het scherm te verhogen. Zoals in het verleden gezegd, moet het wel om de juiste persoon op de juiste plaats gaan. Hij moet ook aan de nodige bekendheidsvereisten voldoen.

Aan de basis van het diversiteitsbeleid van de VRT ligt een 'charter diversiteit', dat de openbare omroep in 2003 ondertekende. In dit charter verklaarde de VRT een 'afspiegeling te willen zijn van de diversiteit in de Vlaamse samenleving zowel in zijn programma's als in zijn personeelsbeleid'.

Een andere doelgroep die echter opvallend afwezig blijft van het scherm zijn personen met een handicap. Ook die mensen komen enkel op tv omwille van hun handicap en worden zelden omwille van hun talenten benaderd. Bij mijn weten hebben er bitter weinig mensen deelgenomen aan spelprogramma's. In het verleden werden bijvoorbeeld mensen die in een rolstoel zaten, geweigerd om deel te aan spelprogramma's. Kris & Yves zijn reporters die hele mooie televisie maken voor 'Man bijt hond'. Naast hen bestaan er geen reporters met een handicap. Naast de gewone sportverslaggeving worden bijna nooit verslagen van gehandicaptenporten gegeven.

De goodwill bij de VRT is er wel. Bijkomende stappen zijn echter mogelijk. In deze commissie heb ik bijvoorbeeld een mateloze bewondering voor de doventolken. In het begin vond ik dat raar. Daarna vond ik het werk dat ze doen boeiend. Ze beschouwen het als de normaalste zaak van de wereld. De RTBf maakt gebruik van doventolken. Bij de VRT is dat niet het geval.

Mijnheer de minister, we zouden er toe moeten komen dat de kijkers het normaal vinden dat iedereen gelijke kansen heeft. Wat is uw visie op de afwezigheid van personen met een handicap op het televisiescherm? Zijn er cijfers bekend van de aanwezig-

Verstreken

heid van personen met een handicap op en achter de schermen bij de televisiezenders? Zijn er positieve acties aan de gang ten aanzien van de aanwezigheid van personen met een handicap bij de VRT, of waren er in het verleden positieve acties?

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer Verstreken. Terrecht merkt hij op dat er een probleem is met de aanwezigheid van personen met een handicap op televisie. Ik zou de discussie echter willen verruimen tot de commerciële omroepen. Ook daar is er op dat vlak een groot probleem. Dat geldt trouwens voor de media in het algemeen.

Personen met een handicap worden in de media, op televisie, enzovoort, altijd voorgesteld als arme sukkelaars of als pechvogels. Er wordt een negatieve beeldvorming gecreëerd. Daarom pleit ik ook voor een positieve beeldvorming.

In 2003, het jaar van Personen met een Handicap, werd een groot Europees onderzoek gevoerd naar de beeldvorming in de media van mensen met een handicap. Het resultaat was opvallend: ze kwamen nauwelijks aan bod, en als ze toch aan bod kwamen, was het beeld altijd negatief. Ik wil een voorbeeld geven uit de sportwereld. Daar bestaan de Specialympics of Paralympics, maar in de gewone media wordt daar bitter weinig aandacht aan geschonken, terwijl de gewone olympische spelen toch zo in de kijker worden gezet. Ik heb vernomen dat vorige zomer de Deaflympics doorgingen, maar bijna niemand heeft daar iets over gehoord. Waarom komt dat niet ter sprake in het journaal of in de sportverslaggeving?

Ik wil nog een voorbeeld geven. Het gaat niet alleen over mij persoonlijk, ook andere mensen hebben die ervaring. Soms zeggen mensen aan VRT of VTM dat ze op televisie graag iets kwijt willen over een bepaald onderwerp. Dove mensen mogen dan wel op televisie, maar als ze dan zeggen dat er een tolk meekomt, is er opeens een probleem. Er is ook een probleem met het in beeld brengen van die tolk. De VRT heeft al letterlijk laten verstaan, hoewel niet op papier, dat een doventolk eigenlijk voor beeldvervuiling zorgt.

Mensen met een handicap maken deel uit van de maatschappij en mogen toch ook gezien worden? Ze werden eigenlijk te lang weggestopt. Ze waren onzichtbare burgers, terwijl ze toch echt een deel van de samenleving zijn. Daarom wil ik er graag voor pleiten dat alle zenders meer aandacht proberen te geven aan deze doelgroep. Voor de openbare omroep kunnen we via de beheersovereenkomst – opnieuw dat woord – de zaak openbreken, zoals vanmorgen werd gezegd, en de kwestie onder de aandacht brengen bij de volgende onderhandelingen.

Het is misschien iets moeilijker om de commerciële omroep wettelijk tot iets te verplichten, maar we kunnen misschien werken met een soort van convenant, zoals vroeger gebeurde om uitzendkantoren meer mensen van allochtone afkomst te laten inschakelen. Misschien kunnen we zo'n convenant gebruiken om de commerciële omroepen aandacht te laten schenken aan mensen met een handicap. Ik sluit me dus alleszins volledig aan bij de vraag van de heer Verstreken.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Elke inspanning voor personen met een handicap, hoe klein die ook is, is goed. Daarover moet dikwijls ook geen politieke discussie bestaan. Ik had niet de bedoeling om hier tussen te komen, omdat ik volledig achter de vragen van de heer Verstreken sta, maar ik doe het toch, voor het verslag. Ik wil namelijk het volgende opmerken.

Een tijdje geleden heb ik dit onderwerp gekoppeld aan de afwezigheid van allochtonen, waarbij ik de gelijkberechtiging en gelijkbehandeling wilde doortrekken naar personen met een handicap, met dezelfde context, dezelfde connotatie en eigenlijk ook dezelfde invalshoek als de heer Verstreken. Als ik echter zoiets doe, of als ik dit onderwerp aanbreng bij de bespreking van een beleidsnota, dan wordt ik heel snel bijna tegen de muur genageld en geschoffeerd. Ik vermoed dat de oorzaak enkel te zoeken is in het feit dat ik tot de Vlaams-Belangfractie behoor en dat het een politiek spelletje was.

Ik wou dit toch even opmerken. Ik wil er niet verder over discussiëren, maar wil wel dat het genoteerd wordt. Ik kan alleen maar vaststellen dat er

Verstrepen

geen probleem is als iemand van een andere partij dezelfde mening poneert.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Dames en heren, ik heb mijn visie al verkondigd bij publieke gelegenheden en in deze commissie. De VRT moet programmatorisch en inzake tewerkstelling een afspiegeling van de samenleving nastreven. Ik denk dat dit uitgangspunt een evidentie is. Dat zit ook in het diversiteitsbeleid dat de VRT zich voorneemt te voeren.

Ik ga akkoord met de heer Verstreken, die zegt dat het in het begin soms wat wennen is, maar dat het uiteindelijk een heel normale zaak is. Mevrouw Stevens haalde het ook al aan: personen met een handicap maken deel uit van de samenleving en horen er dus bij. Wie een inclusief beleid wil voeren, moet daar gewoon van uitgaan.

Wat de vraag over de cijfers betreft, kan ik het volgende meedelen. De VRT heeft geen gegevens over het aandeel van de aanwezigheid van personen met een handicap in zijn televisieprogramma's. Er worden op de VRT ook geen afzonderlijke lijsten opgesteld over de handicaps van de medewerkers. Enkel personeelsleden met een Vlaams-Fondsnummer zijn gekend. Dat waren er eind 2003 8 op een totaal van 2.651. Het precieze feitelijke aandeel van mensen met een handicap is dus niet gekend. Naar aanleiding van jullie vragen zal ik de VRT vragen om hieromtrent te starten met een systeem van vrijwillige registratie. We voeren zo'n beleid ook in de Vlaamse overheid. De privacywetgeving laat geen verplichte registratie toe, maar als er geen registratie wordt opgestart, komen we natuurlijk ook niet te weten of er vooruitgang wordt geboekt. Dat geldt evenzeer voor andere mensen waarop het diversiteitsbeleid gericht is.

Ik meen te weten dat de VRT geantwoord heeft daarmee te willen wachten tot de invoering van het beter bestuurlijk beleid. Ik zie niet in waarom daarop gewacht moet worden, ik vind dat dit zou moeten behoren tot de cultuur van een publieke zender, met dien verstande dat niemand natuurlijk verplicht kan worden om melding te maken van zijn handicap. Nu hebben we geen gegevens, be-

halve die officiële, die enkel een vertekend beeld laten zien.

De VRT wil de nodige inspanningen doen opdat de aanwezigheid van personen met een handicap op en achter de schermen zou verhogen. De VRT heeft zich met het 'charter diversiteit' geëngageerd om zowel in zijn programma's als op het gebied van tewerkstelling een afspiegeling te zijn van de diversiteit in onze samenleving. In zijn positief actieplan 2005 heeft de VRT enkele acties opgenomen die de toegankelijkheid voor mensen met een handicap moeten verhogen. Hierin staat onder meer dat de VRT er permanent op zal toezien dat bij de renovatie van het omroepcentrum de gebouwen en de kantoorruimten meer toegankelijk worden voor personen met een handicap. Bij de VRT-websites zal ervoor worden gezorgd dat ze toegankelijker zijn voor slechtzienden. Verder worden er geregeld bedrijfsbezoeken georganiseerd voor personen met een handicap en organiseert de VRT een ontmoetingsdag.

U weet dat ik er ook heel sterk op aangedrongen heb dat de VRT versneld werk maakt van de ondertiteling. Daar is nu progressie in. Ik heb nu de cijfers niet bij me, maar ze werden onlangs bekendgemaakt. De VRT voert inderdaad een versneld beleid van ondertiteling, dat goed wordt onthaald bij de verenigingen van doven en slechthorenden. Ik vind echter dat men hier nog verder in moet gaan en dat we ervoor moeten zorgen dat de VRT volledig toegankelijk wordt voor deze groeiende groep van doven en slechthorenden. Wat mij betreft moeten we daar in de nieuwe beheersovereenkomst – het woord valt opnieuw – ook werk van maken en moeten we een jaartal vastleggen waarin er effectief een volledige ondertiteling moet zijn. Ik weet dat er voor een aantal zaken nog technische problemen zijn, maar de techniek staat niet stil en alles evolueert heel snel. Wat een paar jaar geleden zagezegd niet kon, kan ondertussen wel. Ik merk dat we op dat vlak toch wel versneld vooruitgang boeken.

Op 24 mei 2004 liet algemeen directeur Televisie Van Hecke de volgende uitspraak optekenen. 'VRT-televisie worstelt met zichtbare tekorten aan zowel vrouwelijke medewerkers als collega's van allochtone afkomst en personen met een handicap, zowel op het scherm als in het management, in sommige redactieploegen en in de operationele afdelingen. We zullen ijveren voor een zo gediversifieerd mogelijk personeelsbestand.'

Bourgeois

De VRT wil dus met andere woorden bewust een gelijkekansenpolitiek voeren voor personen met een handicap. Op één en op canvas komen regelmatig personen met een handicap in beeld. Zo kwamen in 2004 personen met een handicap in beeld in verschillende programma's, onder andere in Zonnekinderen, De Ombudsman, Koppen, Stories, Kwesties, Bewogen Leven en Man Bijt Hond, met Kris en Yves, die al werden vernoemd door de heer Verstreken. Ketnet probeert mensen met een handicap zoveel mogelijk op te voeren in een gewone context. Ik geef een aantal voorbeelden. In Smos is een van de kinderen in de kookrubriek een rolstoelgebruiker. In de Wrap is er een blinde DJ en in 100 percent bakvis en Karrewiet wordt aandacht besteed aan de Belgische kampioen rolstoeldansen, aan de Paralympics enzovoort. Evenementen van Ketnet zijn altijd toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Ze kunnen gebruik maken van voorbehouden plaatsen. VRT-televisie is ook mediapartner van de Marc Herremans Classic, een triatlon ten voordele van de stichting 'To walk again'. Tussen de beleidsvisie en de uitspraken van de heer Van Hecke enerzijds en de realiteit anderzijds bestaat nog een grote kloof die nog moet worden gedicht. We moeten de VRT daar blijven op wijzen. Naar aanleiding van de vragen van vandaag zal ik de VRT verzoeken om nu al te starten met een registratiesysteem op basis van vrijwilligheid.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Vrijwilligersregistratie lijkt me een goede oplossing. De praktijk toont aan dat er inderdaad nog een kloof moet worden gedicht.

Ik sluit me ook aan bij wat mevrouw Stevens heeft gezegd. Er moet een positieve beeldvorming zijn ten aanzien van personen met een handicap. Ik had zelf ook nog nooit gehoord van de Deaflympics. Dat betekent dat het nog niet aan bod is gekomen in de gesproken of in de geschreven media. Ik vind het nogal grof dat de VRT, zoals mevrouw Stevens zonet zei, zou hebben gezegd dat dovertolken op het scherm zorgen voor beeldvervuiling. Ten slotte is de VRT een NV van publiek recht waarop de overheid een controlefunctie heeft. Ik hoop dat dergelijke uitspraken in de toekomst niet meer worden gedaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.50 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

